

platil, kdyby nadále existoval jeho nárok. Implikované odstoupení nastává, když si nájemce znovu pronajme stejnou půdu. Jakýkoli úkon rovnající se souhlasu nájemce s odstoupením a rovnající se souhlasu majitele s převzetím držby znamená „odstoupení z moci zákona“. Lze formulovat pravidlo, že odstoupení vyplývá ze zákona, když strany učiní nějaký úkon, který je natolik v rozporu s existujícími vztahy mezi majitelem a nájemcem, že z toho implikovaně vyplývá, že se oba dohodli na odstoupení jako na reálné skutečnosti.

Surrenderee. Přejímatel majetku. Osoba, které se majetek odstupuje.

Surrender of a preference. Odstoupení přednostního věřitele. V bankrotním řízení jde o úkon přednostního věřitele, který konkursnímu správci odstoupí to, na co měl jako přednostní věřitel právo. Tento termín může označovat vynucený nebo dobrovolný úkon. Keppel v. Bank, 197 U.S. 356, 25 S. Ct. 443, 49 L. Ed. 790. Viz Zákon o bankrotu, § 547.

Surrender of charter. Odstoupení od zakládací listiny. Korporace, která vznikla podle zakládací listiny, se může vzdát neboli odstoupit od své listiny ve prospěch lidu, pokud tato zakládací listina nebyla udělena na základě zákona, který ukládá subjektům, na které se zákon vztahuje, určité povinnosti, jichž se nemohou vzdát.

Surrender of copyhold. Vydání nájemního statku. Způsob převodu nájmu z jedné osoby na druhou cestou odstoupení, skládajícího se z odevzdání statku do rukou pána za tím účelem, jaký je uveden ve smlouvě o odstoupení. U většiny panství se to dělalo tak, že nájemce navštívil správce a tam v přítomnosti dvou dalších nájemců ze stejného panství odevzdal do rukou pána, zastoupeného správcem, hůl nebo rukavici (podle místního zvyku) a vzdal se všech vlastnických nároků na majetek, načež pán této osobě opětovně udělil nájem za tím účelem, jaký byl uveden ve smlouvě o odstoupení. Viz Admittance; Copyhold.

Surrender of criminals. Vydání pachatelů. Úkon státních orgánů, které odevzdají osobu obviněnou z trestného činu, dopadenou v rámci jejich jurisdikce, orgánům státu, v němž byl pachatel obviněn (v němž byl trestný čin spáchán). Viz Extradiction; Rendition.

Surrenderor. Ten, kdo odstupuje. Ten, kdo odevzdává nájemní statek za účelem jeho převodu.

Surrender to uses of will. V minulosti nemohl nárok na nájemní statek přecházet ze závěti, pokud nebyl výslovně takto označen. Od přijetí angl. zák. St. 55 Geo. III, c. 192 se to již nevyžadovalo.

Surrender value. Hodnota vrácené pojistky, která se vyplatí pojištěnému, když se rozhodne od pojistky odstoupit.

Surreptitious. Podvodně nebo podloudně získaný nebo provedený.

Surrogate. Soudce pro nesporné věci. V některých státech se tak nazývá soudce nebo soudní představitel, který je příslušný rozhodovat o dědických záležitostech, opatrovnictví atd. V některých jiných státech se mu říká „judge of probate“, „register“, „judge of the orphans' court“ atd. Jde obvykle o okresního činitele s územní příslušností pro daný okres. Viz Surrogate court. V anglickém právu se tímto termínem označuje osoba, která je jmenována na místo jiné osoby, např. na

místo biskupa, kancléře, soudce atd. a konkrétně církevní činitel, který vydává povolení k sňatku bez ohlášek.

Surrogate court. Soud pro nesporné věci. V některých státech se tak říká soudům s podobnou jurisdikcí, jakou mají dědické soudy. V New Yorku má Surrogate Court jurisdikci na žaloby a řízení týkající se dědiců, potvrzování platnosti závětí, spravování pozůstalostí, opatrovnictví majetku nedospělých osob, jakož i další žaloby a řízení, které stanoví zákon, a které nespádají do výlučné jurisdikce odvolacího soudu.

Surrogate mother. Náhradní matka. Žena, která je uměle oplodněna spermatem manžela jiné ženy. Otěhotní, donosí dítě a po porodu převede svá rodičovská práva na skutečného otce a jeho manželku. Matter of Baby M, 109 N.J. 396, 537 A.2d 1227, 1234. Viz Surrogate parenting agreement.

Surrogate parent. Náhradní rodič. Osoba, která není rodičem *in loco parentis* z toho titulu, že převzala rodičovská práva a povinnosti. Osoba, kterou soud pro mladistvé jmenuje k výchově dítěte namísto přirozených rodičů či pěstouna dítěte.

Surrogate parenting agreement. Dohoda o náhradním rodičovství. Dohoda, v níž žena souhlasí s umělým oplodněním spermatem manžela jiné ženy, s donošením a porodem dítěte s tím, že po porodu převede svá rodičovská práva na rodného otce a jeho manželku. Záměrem dohody je dosáhnout definitivní oddělení rodné matky a dítěte. Manželka dítěte adoptuje a spolu s rodným otcem budou považováni pro všechny účely za rodiče dítěte. Takové smlouvy byly prohlášeny za nezákonné a neplatné, jestliže žena souhlasila s rolí náhradní matky za peníze a závazně se zavázala převést svá rodičovská práva ke svému dítěti. Matter of Baby M, 109 N.J. 396, 537 A.2d 1227, 1234–35.

Surround. Obklopotvat, uzavírat ze všech stran.

Surrounding circumstances. Průvodní okolnosti. Okolnosti, které umožňují závěr o trestnosti obviněného podle zásady *res ipsa loquitur*, se nevztahují na okolnosti, které přímo ukazují na nedostatek péče, nýbrž pouze na neutrální chování obviněného, který po vyjasnění všech okolností může být uznán za osobu, která projevila povinnou péči. Hepp v. Quickel Auto & Supply Co., 37 N.M. 525, 25 P.2d 197.

Sursise. Práv fr. Ve starém anglickém právu nedbalost, opomenutí.

Sursum reddere. Lat. Ve starém převodním právu vydat, vzdát se, odstoupit.

Sursumredditio. Lat. Odstoupení.

Surtax. Daňová přírážka. Daň vyměřená navíc k „normální“ daňové sazbě. Dodatečné daňové zatížení již zdaněné věci. Daň z daně. Například: jestliže osoba musí zaplatit daň 100 dolarů z 1000 \$ příjmu (10 %), desetiprocentní přírážka bude činit deset dolarů, nikoli dalších sto dolarů.

Surtax exemption. Osvobození od daňové přírážky. Část příjmu nepodléhající dodatečnému zdanění.

Surveillance. Dozor, dohled, pozorování. Policejní vyšetřovací metoda zahrnující vizuální nebo elektronické pozorování či odposlech zaměřené na osobu nebo místo (např. střežený objekt, sledování podezřelých, odpo-

slech). Jeho cílem je shromáždit důkazy o trestné činnosti nebo pouze získat informace o podezřelé trestné činnosti. Viz také Eavesdropping; Pen register; Wire-tapping.

Survey. v. Prozkoumat, provést průzkum, vyměřit, zaměřit. Prozkoumat pozemek znamená určit rohy a hranice, vzdálenosti a polohu, nikoli nezbytně vypočítat rozlohu. Ocenit hodnotu nebo stav.

Survey. n. Zeměměřičské zaměření. Změření parcely a jejích hranic a určení toho, co se na ní nachází. Rovněž topografický plán, mapa či zpráva o výsledku zaměření s uvedením vzdálenosti a velikosti pozemku. Viz také Corner (*Lost corner*); Government survey system; Meander lines. Inspekce nebo průzkum. V pojišťovnictví dostal tento termín obecný význam zahrnující i to, čemu se hovorově říká „application“ (žádost, tj. otázka pojišťovny a odpovědi pojištěnce). Rovněž průzkum veřejného mínění o názorech veřejnosti na některé otázky, kandidáty atd.

Survey of a vessel. Znalecký nález o plavidle. Posudek o současném stavu lodí. Chicago S. S. Lines v. U.S. Lloyds, C.C.A. III., 12 F.2d 733, 737. Veřejná listina, kterou potřebují pojišťovatelé i majitelé, která uvádí stav lodě a dalšího pojištěného majetku v daném čase a místě.

Topographical survey. Topografické zaměření. Průzkum země, při němž se určuje nadmožská výška.

Surveyor. Zeměměřič, topograf. Ten, kdo dělá topografický průzkum, zjišťuje rozlohu částí zemského povrchu, délku a směr hranic a obrysy povrchu.

Surveyor of the port. Přístavní inspektor. V minulosti daňový úředník USA v každém větším přístavu, jehož povinnosti se týkaly hlavně dováženého zboží a zjišťování jeho množství a ceny. V r. 1953 byla tato funkce zrušena. Viz Custom Service.

Survival actions. Žaloby, které přežily smrt poškozené osoby. Pojem se vztahuje na žaloby ve věci zranění osob, které právně přežijí smrt poraněných osob. Britt v. Sears, 150 Ind. App. 487, 227 N.E.2d 20, 23. Žaloba nebo žalobní důvod, který nezaniká smrtí strany, která žalobu podává. Viz Survival statutes; Wrongful death statutes.

Survival statutes. Zákonné ustanovení o tom, že některé žalobní důvody přežívají smrt poškozené osoby, bez ohledu na to, zda smrt nastala v důsledku zranění či jinak. Druh zákona, který umožňuje pokračování žalobního důvodu bez ohledu na smrt osoby, která měla původně právo žalobu podat. Toto právo lze vynutit proti majetku zemřelého nebo jeho jménem. Některé zákony upravují smrt jak poškozené strany (žalujících), tak smrt žalované strany. Viz také Wrongful death statutes.

Survive. Přežít, přetrvat, vydržet. Zůstat naživu i po smrti jiného, platit i po uvedené události nebo po stanoveném období.

Surviving. Jsoucí naživu, dosud žijící. Zůstat naživu i po smrti jiného nebo po nějaké události, a tak mít právo na nějaký majetek nebo příjem. Viz Survival actions.

Surviving corporation. Přežívající korporace. Korporace, která ve fúzi či sloučení získá aktiva a pasiva jiné korporace.

Surviving spouse. Přežívající manželský partner. Manželský partner, který přežije svého manželského druha. Pojem se používá v zákonech, které upravují závěti, správu dědictví a dědické daně. Kategorie daňového

poplatníka, tj. daňový poplatník, který není v manželském svazku, jehož manželský partner zemřel v posledních dvou letech, a který poskytuje domov na něm závislým osobám. Daňový zákoník (I.R.C.) § 2(a).

Survivor. Člověk, který přežije jiného člověka nebo událost. V kontextu kurátorů se ovšem tento pojem nevztahuje jen na kurátora, který přežije jiného kurátora, ale i na kurátora, který pokračuje ve spravování svěřeného majetku i poté, co byl jeho spolukurátor odvolán, stal se nezpůsobilým, kurátorství se vzdal nebo odmítl spravovat svěřený majetek.

Survivorship. Existence neboli žití jednoho či více osob i po smrti jiné osoby nebo jiných osob. Jde vlastně o právo přežívající osoby zdědit podíl svého zemřelého spolčenika. United States v. Jacobs, 306 U.S. 363, 59 S. Ct. 551, 555 L. Ed. 763. Charakteristická vlastnost společného majetku, podle níž přeživší spolumajitel získává celý majetek přednostně před dědici zemřelého spolumajitele. Viz také Presumption of survivorship; Tenancy (*Joint tenancy*; *Tenancy by the entirety*).

Survivorship annuity. Druh anuitní smlouvy, která počítá s placením ročního důchodu i po smrti důchodce, např. jeho vdově.

Susceptible. Schopný, připouštějící, umožňující.

Suspect. Tušit. Mít nejasnou představu o něčem, přičemž se nemusí zakládat na nějaké vědomosti, přesvědčení či pravděpodobnosti. V souvislosti s důvodnou příčinou jako zdůvodněním zatčení bez zatykače se slovo „suspect“ (podezření) používá místo termínu „believe“ (domnívat se). Podezřelý, osoba, která je podezřelá z trestné činnosti. Viz také Probable cause; Suspicion.

Suspect classification. Podezřelá kategorizace či klasifikace. Soud použije zkoušku „striktního přezkoumání“ podle klauzule o rovné ochraně zákona, když zjišťuje zákonnost klasifikace, která se zakládá na faktorech, které samy o sobě zřejmě porušují ústavní principy, takže jakékoli účelové použití této klasifikace lze považovat za „podezřelé“. Příkladem je klasifikace podle rasy, pohlaví, národnosti a státní příslušnosti. Matter of C. H., 210 Mont. 184, 683 P.2d 931, 938.

Suspend. Přerušit, pozastavit, odložit, načas zastavit v očekávání něčeho nebo s cílem znovu obnovit. Suspendovat. Pozastavit výkon funkce (veřejného činitele, advokáta, zaměstnance nebo duchovní osoby) na určitou dobu. Odložit, např. odložit trest. Viz také Suspension.

Suspended sentence. Odložený trest. Odsouzení a vynešení výroku o trestu, který se fakticky nevykoná. V trestním právu znamená odložení trestu to, že odsouzený nemusí nastoupit výkon trestu. Richards v. Crump, 260 S. C. 133, 194 S.E.2d 575, 576. Viz také Sentence (*Suspension of sentence*).

Suspense. Dočasně pozbytí práva, např. na rentu z pozemku, o jehož vlastnictví není rozhodnuto (vlastnictví i nájem spí, ovšem později může být probuzeno čili obnoveno).

Suspension. Dočasný odklad, odročení, pozastavení, přerušování. Mluví se o pozastavení příkazu *habeas corpus*, odkladu účinnosti zákona, o přerušování výkonu úřední funkce atd. Dočasně zbavení osoby privilegii, vyplývajících z její profese. Dištanc. Dočasně přerušování pracovního poměru, na rozdíl od propuštění

(dismissal) či odvolání z funkce (removal). „Removal“ je ovšem širší termín a někdy může zahrnovat i dočasné odvolání.

Církevní právo. Forma církevního trestu, kterým se duchovní osobě buď zakáže výkon jejich duchovních funkcí nebo se jí zakáže brát požitky vyplývající z církevního úřadu. Může být částečný nebo totální, na omezenou dobu nebo navždy (deprivation, amotion).

Suspension of a right. Odklad výkonu práv. Úkon, který stranu zbaví na určitý čas možnosti výkonu jejích práv. Dočasný zánik práva, na rozdíl od definitivního zániku. Pozastavení majetkových práv znamená dočasné zbavení možnosti užívání majetku. Liší se od zániku (extinguishment), protože právo, jehož výkon byl odložen, se může obnovit, což nepřichází v úvahu v případě zaniklého práva.

Suspension of arms. Dočasný klid zbraní. Dohoda bojujících stran o zastavení nepřátelských akcí na určitou krátkou dobu nebo na určitém místě. Viz také Armistice.

Suspension of a statute. Dočasný odklad zákona. Dočasné zastavení působnosti zákona, nikoli zrušení. **Suspension of business.** Zastavení provozu, zejména běžného provozu, o čemž svědčí některé objektivní skutečnosti. Přerušení běžného chodu podnikání, nikoli pouhá neschopnost plnit dospívající závazky.

Suspensive condition. Prozatímní podmínka s odkladným účinkem. Viz Condition.

Suspensory condition. Suspensivní podmínka. Viz Condition.

Sus. per coll. Zkratka „suspendatur per collum“ (at je pověšen za krk). V Anglii se tato formulace psala na rozsudek smrti. Soudce tuto zkratku psal na okraj pracovního kalendáře šerifa proti jménu odsouzeného. 4 Bl. Comm. 403.

Suspicion. Podezření. Tušení něčeho zlého. Nedůvěra, pochybnosti. Předpokládání něčeho bez důkazů nebo jen na základě vratkých důkazů. Podezření je názor založený na skutečnostech, které se nerovnájí důkazům.

Suspicious character. Podezřelá osoba. V trestních zákonech některých států se tak označuje osoba, o níž je známo nebo která je v silném podezření, že je recidivista, nebo u níž existuje důvodná příčina domnívat se, že spáchala trestný čin nebo že se chystá spáchat trestný čin, nebo jejíž jednání a chování mluví samo za sebe, a kterou tedy lze zatknout nebo od ní požadovat záruku bezúhonného chování.

Sustain. Podpořit. Potvrdit, schválit, např. když odvolací soud potvrdí rozsudek nižšího soudu. Vyhovět, připsat, např. když soudce vyhoví námitce proti svědectví nebo důkazu, neboli jinými slovy s námitkou souhlasí a schválí ji. Doložit, např. doložit verdikt či rozsudek důkazy. Vydržet, snést.

Suthdure. Jižní vchod do kostela, kde se konalo církevní očištění a projednávaly se žaloby a stížnosti.

Sutler. Markytán. Osoba, která jezdí za armádou a prodává vojskům alkohol a jiné zboží. Maloobchodník, který sleduje armádu a má koncesi na prodej zboží, zejména potravin, vojákům.

Suum cuique tribuere. Lat. Dávat každému co jeho jest. Jedna ze tří základních zásad Justinianova kodexu.

Suus haeres. Viz Haeres.

Suus judex. Lat. Ve starém anglickém právu příslušný soudce, doslova vlastní soudce.

Suzerain. Ve francouzském a feudálním právu bezprostřední vazal krále, korunní vazal, nájemce *in capite*, tj. lenní pán, suzerén. Někdy se píše i „suzereign“. Země, která politicky kontroluje jinou zemi. Tento nejasně definovaný pojem se používá k popisu vztahů mezi mocnostmi a závislými státy a právě pro svou neurčitost je oblíbený. Zatímco ochraňující a chráněný stát mají tendenci ke sblížení, u vztahů mezi suzerénem (ovládajícím státem) a vazalským státem je tendence odstředivá. Protektorát je přípravným krokem k začlenění a suzerenita vede k oddělení.

Swain; swainmote. Viz Swein; Sweinmote.

Swamp. Mokřina. Mokrá, nízko položená půda, která není pokryta vodou. Bažinatá půda vzdálená od pobřeží. Campbell v. Walker, 137 Or. 375, 2 P.2d 912, 914.

Swamp and overflowed lands. Mokrá a zaplavená země. Půda nevhodná pro pěstování kvůli tomu, že je mokrá a vyžaduje odvodnění a zúrodnění.

Swanimote. Viz Sweinmote.

Swaps. Výměna cenného papíru za jiný. Smyslem a cílem výměny může být změna termínu splatnosti portfolia obligací, nebo změna bonity cenných papírů v portfoliu, nebo kvůli změně investičních záměrů. Swapové dohody používají korporace a banky, aby se zabezpečily proti ztrátě ze změn úrokových sazeb nebo devizových kursů.

Swarf—money. Strážné. Částka, která se platila jako výkupné, aby se nemuselo sloužit na stráží zámku.

Swatch. Vzorek, zejména vzorek látky, na jehož základě se objednáva šití obleků a jiných oděvů.

Swear. Přisahat. Zavázat se přísahou. Odpřísáhnout pravdu. Viz také Affirmation; False swearing; Oath. Klít, nadávat, sprostě mluvit. Obscenní nadávky na veřejnosti jsou v mnoha státech trestné.

Swearing in. Vzít do přísahy. Přisahají svědkové, veřejní činitelé a soudci.

Swearing the peace. Přisahat, že se osoba zdrží trestného jednání. Když jedna osoba odpřísáhne před soudcem, že se cítí ohrožena, tj. že má příčinu brát vyhrůžky jiného vážně, domáhá se toho, aby osoba, která hrozí, byla zavázána, že se zdrží násilí či výtržnosti.

Sweat equity. „Vypocení kapitál“. Kapitál, který vznikl vylepšením věci vlastní prací.

Sweating. Zmáčknot. Výslech osoby obviněné z trestného činu ve vazbě, s cílem získat informace o jejím spojení s trestnou činností nebo o samotném trestném činu, přičemž se vyslýchaný zasypává otázkami, vyhrůžkami a používají se jiné nedovolené prostředky, s cílem vynutit si informace, které budou použity proti vyslýchanému. Takový výslech je v rozporu s ústavou. Viz Interrogation; Miranda Rule.

Sweat shop. Robotárna. Podnik nebo dílna, v níž jsou zaměstnanci zavaleni prací a dostávají nízké mzdy, nebo provoz, v němž se od zaměstnanců vyžaduje téměř nesnesitelná intenzita práce. Obecně se chápe jako nemorální a protizákonná podnikatelská praxe. Masters v. Sun Mfg. Co., 237 Mo. App. 240, 165 S.W.2d 701, 703. Proti těmto praktikám byly přijaty zákony o mzdách a pracovní době, o práci dětí, o minimální mzdě atd.

Sweeping. Dalekosáhlý, obsáhlý, paušální, svým rozsahem zahrnující hodně věcí a osob, např. paušální námitka.

Sweepstakes. Původně se tímto slovem označovaly dostihy, v nichž vítěz vyhrál všechny vsazené částky na jednotlivé koně. Stone v. Clay, C. A. III, 61 Fed. 889. V současnosti se tak označují závody a soutěže, které se často konají za účelem reklamy, při nichž se vítěz určuje losováním. Federální zákon zakazuje sázky, při nichž se vyhrávají peníze či věci poštou a prostřednictvím podvodného zkreslování skutečnosti. 39 U.S.C.A. § 3005. Viz také Lottery.

Sweeteners. Podmazání, bakšiš. Navádění brokerské firmy, aby uzavřela s emitentem smlouvu o prodeji akcií.

Sweetheart contract. Hanlivý termín, jímž se označuje smlouva mezi zaměstnavatelem a odborovou organizací, která poskytuje výhodu jedné či druhé straně s cílem nedopustit vstup konkurenční odborové organizace do závodu.

Swein. Ve starém anglickém právu svobodný občan nebo vlastník svobodného statku v lese.

Sweinmote. V lesním právu soud, kterému předsedali královští lesníci jako soudci a svobodní lesní páni tvořili porotu. Soud se konal u správce panství třikrát do roka. Měl jurisdikci ve věcech stížností proti jednání lesních úředníků a podání ve věcech pytláčení a kácení.

Swell. Zvětšit, zvýšit, nabobtnat. Při občanskoprávním deliktu mohou přitěžující okolnosti „zvýšit“ částku odškodnění.

Swift v. Tyson Case. Starý případ, o němž Nejvyšší soud rozhodl v r. 1842 (41 (16 Pet.) U.S. 1, 10 L. Ed. 865). NS rozhodl, že federální soudy mohou vydávat samostatná rozhodnutí ve sporech, kdy sporné strany mají různé občanství a které nepodléhají místním zákonům či obyčejům. Rozhodnutí z *causy* Swift v. Tyson bylo zrušeno rozhodnutím ve věci Erie R. R. Co. v. Tompkins, 304 U.S. 64, 58 S. Ct. 817, 82 L. Ed. 1188, které ve většině případů vyžaduje uplatnění státních zákonů v případech, kdy protistrany pocházejí z různých států. Viz Tompkins; Federal common law.

Swift witness. Zaujatý svědek. Hovorový termín pro svědka, který ochotně a jednostranně svědčí pro stranu, která jej předvolala, a který svou zaujatost prozrazuje horlivostí, s jakou odpovídá na otázky a dobrovolně poskytuje informace.

Swindle. Podvádět.

Swindler. Podvodník. Osoba, která podvádí jiné osoby.

Swindling. Podvádění. Vědomé a listivé oklamání, podvádění nebo defraudace. Používá se zejména u transakcí, v nichž viník získá pro sebe nějaký movitý majetek jiné osoby pod falešnou záminkou a se zločinným záměrem přisvojit si ho pro vlastní potřebu. Získání movitého majetku, peněz, písemnosti, která převádí nebo zaručuje nějaká práva, prostřednictvím nepravdivé či klamné záminky nebo úskoku, nebo pomocí podvodného oklamání, se záměrem přisvojit si takto získaný majetek nebo poškodit práva osoby, která má na tento majetek zákonné právo. K dokázání podvodu (cheating, swindling) cestou klamného zkreslení skutečnosti musí stát prokázat, že došlo k vyličení, že tvrzení bylo vědomě a úmyslně klamné, že bylo učiněno s úmyslem podvést, že toho účinku dosáhlo, že se tvrzení týkalo nějaké stávající skutečnosti nebo minulé události, a že strana, která byla takto informována,

spoléhalo na jeho pravdivost a tím byla svedena k tomu, aby se vzdala svého majetku. Viz např. U.S.C.A. §§ 1341, 1342 (podvod pomocí pošty). Viz False pretenses; Fraud.

Switch—yard doctrine. Doktrína seřazovacího nádraží. Doktrína, která říká, že neexistuje implikované povolení používat trať železniční společnosti uvnitř seřazovacího nádraží pro veřejné účely.

Swoling of land. Lán. Termín ze starého anglického práva označující tolik půdy, kolik lze poorat jedním pluhem za rok.

Sworn. Přisezný. Často se používá synonymicky s pojmem „verified“. Viz Affirmation; Oath; Swear; Verify.

Sworn brothers. Pobratimové. V anglickém právu osoby, které si vzájemně přísahaly, že budou sdílet společný osud (i majetek).

Sworn clerks in chancery. Úředníci u anglického Kancléřského soudu, jejichž povinností bylo vést evidenci spisů, zapisovat a pořizovat kopie protokolů atd. Tento úřad byl zrušen zákonem St. 5 & 6 Vict., c. 103.

Sworn statement. Ověřený výkaz. Seznam všech dodavatelů a subdodavatelů stavební společnosti a jejich nabídek. Banky ho vyžadují k financování stavebních úvěrů.

Syb and som. Saský pozdrav (mír a bezpečnost).

Syllabus. Stručný výtah, souhrn, úvodní poznámka nebo záhlaví před zprávou nebo posudkem o rozhodnutí věci. Obsahuje výtah neboli stručné pojednání o soudním rozhodnutí otázek daného případu. Syllabus (v rozsudcích Nejvyššího soudu) netvoří součást názoru soudu. Zpracovává ho zpravodaj kvůli lepší orientaci čtenářů. Viz United States v. Detroit Timber & Lumber Co., 200 U.S. 321, 337, 26 S. Ct. 282, 287, 50 L. Ed. 499. Obecně platí, že i když úvodní poznámku napíše soud, nemá sílu zákona či soudního rozhodnutí a názor soudu je třeba vyhledat v původním a autentickém zdůvodněném rozsudku. Burbank v. Ernst, 232 U.S. 162, 34 S. Ct. 299, 58 L. Ed. 551. Viz také Digest; Headnote.

Sylogism. Sylogismus, logický závěr, dedukce. Skládá se ze tří tvrzení (dvou premis a závěru), která obsahují tři podmínky, z nichž dvě, které se objevují v závěru, se spojí do premis, protože se vztahují ke společné skupině.

Sylva caedua. Lat. V církevním právu lesní porost, který byl určen k pokácení a pak k opětovnému růstu.

Symbiotic relationship. Symbiotický vztah. Když je jednání státních orgánů a soukromých osob natolik provázané a propletené, že tvoří „symbiotický vztah“, budou soudy považovat jejich společnou aktivitu za záležitost státu, což postačuje k uplatnění doktríny o státních záležitostech, přičemž soukromá osoba musí za těchto okolností vyhovět ústavním požadavkům. Burton v. Wilmington Parking Authority, 38 Del. Ch. 266, 150 A.2d 197 (1961).

Symbolaeography. Umění dovedně a správně sestavovat písemné listiny. Může být soudní a mimosoudní. Mimosoudní se zabývá listinami, které ještě nejsou předmětem soudního sporu, např. smlouvami a testamenty čili posledními vůlemi.

Symbolic delivery. Symbolická dodávka. Logicky odvozená dodávka předmětu prodeje, když jde o předmět těžký nebo nepřístupný. Při symbolické dodávce se odevzdá předmět, který po dohodě stran představuje čili symbolizuje daný předmět, nebo k němu umožňuje

přístup, nebo svědčí o vlastnickém nároku prodejce na tento předmět. Za symbolickou dodávku se tedy považuje předání klíče od bezpečnostní schránky v bance, čímž se předává i její obsah.

Symbolic speech. Symbolický projev. Jednání osoby, které může, ale nemusí být chráněno 1. Dodatkem, při němž osoba vyjadřuje názory na nějakou záležitost. Jednání, jehož primárním cílem je vyjádřit názory, jak tomu bylo v případě studentů, kteří nosili černé pásky na protest proti válce ve Vietnamu. Takové jednání 1. Dodatek chrání jako „čistý projev“, protože obsahuje jen minimum činů. Tinker v. Des Moines School Dist., 393 U.S. 503, 89 S. Ct. 733, 21 L. Ed.2d 731. Není ovšem chráněn jakýkoli symbolický projev. Pálení povolávacích rozkazů nebylo chráněno Ústavou kvůli státním zájmům. U.S. v. O'Brien, 391 U.S. 367, 88 S. Ct. 1673, 20 L. Ed.2d 672. Viz Flag desecration.

Symbolum animae. Lat. Daň z pohřbu.

Symmetry. Symetrie, souměrnost. Správné proporce několika částí předmětu či těla ve vzájemném poměru. Vzájemný soulad tvaru a rozměrů několika částí věci. Harmonický vztah částí, shoda, kongruence, přiměřenost, konzistence, podobnost tvaru, rozměrů nebo částí na opačné straně osy, těžiště nebo rozdělené roviny.

Symond's inn. V minulosti Inn of chancery (v.t.).

Sympathy strike. Solidární stávká. Viz Boycott; Strike.

Synallagmatic contract. Synallagmatická smlouva. V kontinentálním právu bilaterální nebo reciproční smlouva, v níž strany výslovně uzavřou vzájemné závazky, tj. každý se zaváže druhému. Jde o kupní smlouvy, nájemní smlouvy atd.

Syncopare. Polykání slabik. Mluvit tak, že není rozumět.

Syndic. V kontinentální právu syndik, městský úředník, advokát nebo mecenáš. Jednatel korporace nebo univerzity, zplnomocněnec. Termín je velice blízký tomu, čemu se v common law říká „assignee“ (zplnomocněnec). V anglickém common law šlo o jednatele jmenovaného korporací za tím účelem, aby vyřizoval korespondenci atd. Ve francouzském právu správce konkursní podstaty jmenovaný soudem. Plní stejné funkce jako „trustee“ (správce svěřeného majetku) a „assignee“. Rovněž jednatel právnické osoby. V tomto smyslu odpovídá syndicus pojmem „director“ nebo „manager“. V Louisianě jde o správce zbankrotovaného podniku. Rovněž jedna ze skupiny osob, které volí věřitelé zemřelé osoby z titulu sukcese k tomu, aby spravovali pozůstalost, jestliže jim dědici sukcesí odmítají, a když ani obmyslení dědici ani jejich právní zástupci ani jejich poručníci nepřijmou správu a nedají požadovanou záruku.

Syndicalism. Syndikalismus. Teorie nebo praxe odborového hnutí, která si klade za cíl ovládnout výrobní prostředky a výrobu pomocí generální stávkou a přímých akcí místní dělnické organizace. Jde o jednu z forem tradeunionismu, která vznikla ve Francii. Jejím cílem je ovládnutí výrobních prostředků a distribuce a nakonec i získání kontroly nad společností formou spojených orgánů průmyslových dělníků. Své cíle se snaží dosáhnout pomocí generálních stávek, teroristických akcí, sabotáží, násilím a dalšími kriminálními cestami.

Criminal syndicalism. Doktrína nebo učení, které obhajuje, napomáhá a navádí ke spáchání trestné činnosti (která je v zákoně definována jako úmyslné a zlovolné poškozování majetku), nebo k nezákonným násilným činům nebo k terorismu, jako prostředku k dosažení změny vlastnických vztahů nebo změny vlády nebo politické změny. Gitlow v. New York, 268 U.S. 652, 45 S. Ct. 625, 69 L. Ed. 1138; Whitney v. California, 274 U.S. 357, 47 S. Ct. 641, 71 L. Ed. 1095. Viz také Criminal.

Syndicate. Sdružení, syndikát. Sdružení jednotlivců s cílem provádět určité obchodní transakce, obvykle finančního charakteru, na nichž jsou členové syndikátu společně zainteresováni. Organizace vytvořená s určitým dočasným cílem, např. trust s nemovitostmi nebo organizace na prodej akcií veřejnosti. Syndikáty mohou mít formu korporací nebo obchodních společností (s ručením omezeným či neomezeným). Skupina investičních bank, které společně prodávají novou emisi cenných papírů nebo velké balíky emitovaných akcií. Syndikát se v tomto případě založí proto, že riziko spojené s kapitálovou angažovaností by bylo pro jednoho investora příliš veliké. Sdružení makléřů a burzovních jednatelů, kteří pomáhají při prodeji akcií emitenta.

Syndicating. Shromáždění materiálů od spisovatelů a umělců a jejich pravidelné předávání k tisku v různých novinách po celé zemi s tím, že materiály vyjdou v jeden den.

Syndication. Sdružování, zakládání syndikátů.

Syndicos, or syndicus. Osoba volená univerzitou nebo městskou radou k tomu, aby hájila jejich zájmy. Viz Syndic.

Syngraph. Název, který odborníci na kanonické právo dali listinám, jejichž obě části byly napsány na stejném archu pergamenu a mezi těmito částmi bylo písmeno nebo slovo, přes které se pergamen rozstříhl tak, aby půlka slova zůstala na jedné části a druhá půlka na druhé. Odpovídá pojmem „chirograph“ a „indenture“ v common law. 2 Bl. Comm. 295, 296. V minulosti byly takové listiny atestovány podpisem nebo křížky svědků. Později, aby se předešlo podvodům a zatajování, psaly se smlouvy ručně ve dvou kopiích a mezi oběma kopiemi se napsalo velkými písmeny slovo *synographus*. Tato listina se pak rozdělila a jejich spojením se prokazovala autentičnost. Písemnost, úpis či jiná listina vlastnoručně sepsaná a opatřená pečeti všech smluvních stran. Říkalo se jim tak proto, že strany *psaly společně*.

Synod. Synod. Sněm nebo shromáždění církevních osob, které se zabývá otázkami náboženství a církve. Slovo pochází z řečtiny a v latině se takovému shromáždění říkalo *convocatio*. Existují čtyři druhy synodů: 1) Generální neboli univerzální synod, na němž se setkávají biskupové ze všech zemí, 2) národní synod duchovenstva jedné země, 3) provinční synod (convocation), tj. shromáždění duchovenstva z určité oblasti, 4) diecézní synod, neboli shromáždění duchovenstva z jedné diecéze. Synod ve Skotsku se skládá nejméně ze tří far (presbyteries). Shromáždění biskupů a vyššího duchovenstva jednoho distriktu včetně nejméně tří far. Trustees of Pencader Presbyterian Church in Pencader Hundred v. Gibson, 26 Del. Ch. 375, 22 A.2d 782, 788. Sněm několika sousedících

far — nejde o totéž co ekumenická rada, což je rada všech, nikoli jen části.

Synodal. Peněžní dávka biskupovi nebo arciděkanovi, kterou platí nižší duchovenstvo při Velikonoční vizitaci.

Synodales testes. Práv. lat. Původně městští a venkovští děkani, dnes kostelníci. Viz Sidesmen.

Synonymous. Synonymní, mající stejný význam.

Synopsis. Stručný výtah nebo přehled. Synonymem jsou „epitome“ a „summary“. Viz Abstract; Digest; Syllabus.

System. Systém. Systém, řád, soustava. Uspořádání jednotlivých součástí a prvků do celku, zvláště podle nějakého logického principu. Metoda, způsob, režim.

T

T. Jako zkratka může toto písmeno znamenat „term“ (termín, výraz), „territory“ (území), „title“ (titul, nárok), „table“ (stůl, tabulka).

Každá osoba, která byla usvědčena ze zločinu, s výjimkou vraždy, a požívající výsadu kněze byla svého času označována tímto písmenem na svalu palce. Zrušeno aktem 7 & 8 Geo. IV, c. 27.

Zákonem Provincie Pensylvánie, L. P. 1698, bylo stanoveno, že usvědčený zloděj by měl nosit znamení ve formě písmene „T.“, na levém rukávě, kteréžto znamení by mělo být nejméně čtyři palce dlouhé a odlišné barvy, než je jeho svrchní oděv.

Tabard. Krátký plášť; plášť herolda; kabát nošený přes brnění.

Tabarder. Ten, kdo nosí krátký plášť. Tento název se ještě používá jako titul určitých bakalářů svobodných umění, kteří mají příjem z nadace Královny koleje v Oxfordu.

Tabella. Lat. V římském právu tabulka. Byla používána při hlasování a při vynášení verdiktů porotců a rozhodnutí soudců; když se na ni psalo, šlo vlastně o „hlasovací lístek“. Zákony, které zavedly a upravovaly hlasování pomocí nich, byly nazývány „leges tabellariae“.

Tabellio. Lat. V římském právu úředník odpovídající v některých ohledech notáři. Jeho úkolem bylo formulovat právní dokumenty (smlouvy, poslední vůle, atd.), a dosvědčovat, že vznikly.

Tabelliones se od notářů liší v mnoha ohledech: V některých případech měli soudní pravomoc a z jejich rozsudku nebylo odvolání. Notáři pak byli úředníky, či pomocníky *tabelliones*; zachycovali dohody stran, které redukovali do krátkých zápisů (*notes*); a takové smlouvy nebyly závazné, dokud nebyly sepsány v plné šíři (*in extenso*), což dělali *tabelliones*.

Tabernaculum. Ve starých záznamech, hostinec nebo veřejný dům.

Tabernarius. Lat. V kontinentálním právu kupec. Ve starém anglickém právu krčmář nebo hospodský.

Tabes dorsalis. Vysychání míchy. V lékařské vědě jiný název pro poruchu hybnosti. Je provázána záchvaty tabické demence. Viz *Insanity*.

Tabetic dementia. Viz *Insanity*.

Table, v. Odložit na neurčito úvahu o nerozhodnutém návrhu zákona nebo o jiném opatření.

Table, n. Výtah, zestručněný seznam shrnující četné položky nebo podrobnosti tak, aby byly srozumitelné na první pohled; genealogické tabulky, uvádějící jména a vztahy všech osob, které tvoří rodinu; tabulky úmrtnosti a důchodové tabulky používané pojistnými matematickými; úrokové tabulky, atd. Termín se může vztahovat také na abecední, numerické, atd. seznamy případů, zákonů, soudních pravidel a pod., uvedených

nebo zařazených v právnícké publikaci. Viz *Table of cases*.

Tableau of distribution. V Louisianě seznam věřitelů insolventního majetku, s uvedením oprávnění každého z nich.

Table de marbre. Fr. Mramorový stůl, mramorová tabulka. Ve starém francouzském právu mramorový stůl; tak nazývané hlavní sídlo admirality. O těchto mramorových tabulkách se často hovoří v *Ordonance of the Marine*, souboru námořního práva.

Table of cases. Seznam soudních rozhodnutí. Abecední seznam rozhodnutých případů citovaných, ve zkrácené podobě zařazených nebo vybraných v právnícké učebnici, ve svazku zpráv nebo výběr, s odkazy na jejich citované oddíly, stránky nebo pasáže, atd., zařazovaný obvykle na začátek nebo do závěru svazku jako jeho příloha.

Table rents. Poplatky na udržování biskupské domácnosti. V anglickém právu poplatky, které bývaly odváděny biskupům, atd., a které bývaly určeny pro jejich „stůl“ či domácnost.

Tabula. Lat. V kontinentálním právu deska nebo tabulka; tenká dřevěná destička, která potažená voskem byla používána k psaní.

Tabulae. Lat. V římském právu tabulky, desky. Písemnosti, které slouží jako doklady o transakci. Smlouvy a psané dokumenty všeho druhu, zvláště poslední vůle. Původně se takové dokumenty psaly na tabulky potažené voskem.

Tabule nuptiales. Manželské tabulky. V kontinentálním právu písemný záznam o manželství nebo dohoda a jeho uzavření.

Tabula in naufragio. Lat. Prkno při ztroskotání. Tato fráze je používána metaforicky, aby označila moc, která je reprezentována třetím hypotečním věřitelem, který bez vědomí druhého hypotečního věřitele získá první hypotéku, připojí ji ke své vlastní a tak se z věci vymkne a je uspokojen, dříve než je druhý hypoteční věřitel připuštěn k základnímu kapitálu. Může být poctivě řečeno, že tato doktrína přežívá pouze v nesprávném a značně kritizovaném anglickém pravidle o připojování zástavních práv. Viz *Tacking*. Použití tohoto výrazu je připisováno Siru Matthew Halemu.

Tabularius. Lat. Notář či tabellio (*viz tam*).

Tac, tak. Ve starých záznamech druh zvykového poplatku, který platil nájemce.

T-account. Účet ve tvaru písmena T, s názvem účtu nahoře na horizontální čáře. Dluhy jsou vykazovány na levé straně od vertikální čáry; pohledávky na pravé. V účetnictví původní forma účtu, na kterém mohou být zaznamenány dluhy a pohledávky na příslušných stranách „T“.

Tac free. Osvobozeno od daně. Ve starých záznamech, osvobozené od obecného cla nebo daně.

Tacit. Tichý, mlčenlivý. Existující, usuzované, mlčky předpokládané, aniž by to bylo otevřeně vysloveno či prohlášeno; naznačené mlčením nebo tichým souhlasem, jako např. tichá dohoda nebo tiché srozumění. *State v. Chadwick*, 150 Or. 645, 47 P.2d 232, 234. Učiněno nebo vykonáno v tichosti, předpokládané nebo naznačené, ale ne skutečně vyjádřené. Projevující se zdržením se popření nebo námitky; vyvozované ze situace nebo okolností, aniž by se o věci výslovně hovořilo.

Tacit acceptance. Přijetí mlčky. V civilním právu, je dědictví mlčky přijato, když dědic jedná způsobem, který nezbytně předpokládá jeho úmysl dědictví přijmout, a kterým by jinak nebyl oprávněn jednat, kdyby dědicem nebyl.

Tacit admissions. Tiché přiznání či připuštění něčeho. Uznání či připuštění faktu, který se vyvozuje buď z mlčení nebo z podstaty toho, co bylo řečeno.

Tacita quaedam habentur pro expressis. Nevyslovené věci jsou někdy považovány za vyslovené.

Tacit dedication. Tiché věnování. Věnování majetku pro veřejné užití, k němuž dochází mlčky nebo v důsledku zdržení se určité činnosti, bez smlouvy nebo výslovné dohody. *Goree v. Midstates Oil Corporation*, 205 La. 988, 18 So.2d 591, 596.

Tacite. Lat. Mlčky, konkluzivně, bez výslovného projevu.

Tacit hypothecation. Tiché zatížení hypotékou. V kontinentálním právu druh zadržovacího práva nebo hypotéky, který vyplývá ze zákona bez jakékoli výslovné dohody stran. V právu admirality je tento termín někdy aplikován na námořní zadržovací právo, které nepředstavuje striktně řečeno zatížení hypotékou v římsko-právním významu tohoto termínu, ačkoli se mu blíží.

Tacit law. Mlčky přijímané právo. Právo, které odvozuje svoji oprávněnost ze společného souhlasu lidí, bez jakéhokoli legislativního zakotvení.

Tacit mortgage. Tichá hypotéka. V právu státu Louisiana dává sám zákon v určitých případech věřiteli hypotéku na majetek jeho dlužníka, aniž by se vyžadovalo její smluvní zakotvení. To se nazývá „hypotéka ze zákona“. Je také nazývána „tichou hypotékou“ („tacit mortgage“), poněvadž plyne ze zákona, bez jakékoli dohody.

Tacit relocation. Tiché přenesení. Doktrína vypůjčená z římského práva. Je to předpokládané obnovení smlouvy od období, kdy stará smlouva vypršela, o kterém se předpokládá, že vyplývá ze souhlasu stran v důsledku toho, že nenaznačily úmysl, že by smlouva měla skončit uplynutím pevně sjednaného období. Ačkoliv původní smlouva mohla být uzavřena na dobu delší jednoho roku, nová nemůže být uzavřena na déle než jeden rok proto, aby ústní smlouva o pronájmu ji mohla na delší dobu prodloužit. *Srygley v. City of Nashville*, 175 Tenn. 417, 135 S.W.2d 451.

Tack. Připojit. Připojit nějaké druhé zadržovací právo k prvnímu zadržovacímu právu a tím získat přednost před dalším bezprostředním zadržovacím právem. Viz *Tacking*.

Tacking. Spojení, připojení. Termín je aplikován zejména na proces vytváření právního nároku na půdu v držbě jiného, když současný uživatel a žadatel neměl držbu po celé zákonné období, ale přidá nebo připojí ke své

vlastní držbě tu, předešlého uživatele, kterou nárokuje. Doktrína, která nárokujícímu uživateli dovoluje přidat své období držby k období držby dřívějšího držitele, aby vytvořil plynulou držbu po celé zákonné období. *Deyrup v. Schmitt*, 132 Vt. 423, 425, 321 A.2d 42, 44.

Termín je také používán v řadě jiných spojení jako s vlastnictvím, s právem nezpůsobilosti nebo s položkami v účtech nebo s jinými jednáními. V těchto dalších případech je účelem nabízeného připojení vyhnout se překážce zákona o omezeních. Viz *Davis v. Coblens*, 174 U.S. 719, 19 S. Ct. 832, 43 L. Ed. 1147.

Spojení (*Tacking*), je-li použito motorovými dopravci na certifikáty o toaletách a nezbytných potřebách, znamená sloučení dvou nebo více oddělených úředních povolení v jednom pro ně společném bodě. *Midwest Emery Freight System Inc. v. U.S., D. C. Ill.*, 295 F. Supp. 112, 115.

Sjednocení záruk daných v různém čase, aby tak bylo zabráněno bezprostřednímu kupci nárokovat právo vyplatit nebo jinak vyrovnat jedno zadržovací právo, které je přednostní, aniž by také nebyla vykoupena či vyrovnána ostatní zadržovací práva, která ve vztahu k jeho právnímu nároku vznikla později. Termín je zvláště používán pro žalobu proti třetímu zadržovacímu věřiteli, který pomocí koupě prvního zadržovacího práva a jeho sjednocení se svým vlastním získává přednost před druhým hypotečním věřitelem.

Tactis sacrosanctis. Lat. Ve starém anglickém právu týkající se svatých evangelií. Biskup může přísahat *visis evangeliiis* (dívaje se na evangelia), a ne se jich dotýkat (*tactis*), a to stačí.

Tacto per sancto evangelio. Lat. Osobně se dotkl svatých evangelií. Popis osobní přísahy.

Taft-Hartley Act. Taft-Hartleyův zákon. Wagnerův zákon byl vylepšen v roce 1947 Taft-Hartleyovým zákonem, který vyrovnával některé výhody dané odborům Wagnerovým zákonem, uložením odpovídajících povinností odborům. Hlavní změny uložené zákonem jsou následující: zrušení provozů s povinným členstvím v odborech, ale povolení provozu s odborově organizovaným dělnictvem za podmínek specifikovaných v zákoně; vyjmutí inspektorů z pozornosti zákona; právo vyžadovat u N.L.R.B. povolování rovného zacházení jak s nezávislými, tak i přidruženými odbory; povolení zaměstnavatelům podat žádost o zastoupení, i když jen jedny odbory usilují o to, aby zastupovaly zaměstnance; udělení práva zaměstnancům nejenom se odborově organizovat a kolektivně vyjednávat, ale také od takových aktivit upustit; povolení zaměstnancům podávat petice zbavující pověření pro volby, které by rozhodly, zda si zaměstnanci přejí nebo nepřejí zrušení jmenování odborů, jako jejich zástupce pro vyjednávání; označení určitých aktivit, kterými se odbory zabývají, za nepoctivé pracovní praktiky; poskytnutí nových záruk zaměstnavatelům, zaměstnancům a odborům na právo svobodného projevu; umožnění aby N.L.R.B. vyřizovala určité jurisdikční spory; převést do Generální rady spíše než do výboru pravomoc vyšetřovat a soudně stíhat nepoctivé pracovní praktiky. U.S.C.A. § 141 a násl. (Anotovaný zákoník USA).

Tail. Omezit; zkrátit; snížit; zmenšit; jako např. dědičný pozemkový majetek na určitý pořádek posloupnosti nebo na určité dědice.

Tailage. Viz *Tallage*.

Tail estate in. Dědičný majetek s posloupností v řadě přímé. Dědičný majetek, který místo aby byl děděn v neomezené řadě buď potomky, předky i kolaterály, přechází na přímé potomky zesnulého (potomky pocházející z jeho těla), což znamená jeho zákonné potomstvo, jeho děti a jeho vnuky v přímé linii tak dlouho, dokud jejich potomci přetrvávají v normálním sledu generací; po smrti prvního vlastníka, který nezanechal potomky, majetek zaniká.

Several tail. Majetek odkázaný odděleně. Majetek odkázaný dvěma; jako případ, kdy je půda odkázána dvěma mužům a jejich ženám a dědicům z jejich těl zplozených; zde mají obdarovaní společný majetek, dokud budou žít, a ještě mají oddělené dědictví, poněvadž potomek jednoho bude mít půlku a potomek druhého potomka půlku.

Tail after possibility of issue extinct. Dědičný majetek za předpokladu vymření potomstva. Druh propadnutí majetku, které vzniká, když někdo je nájemcem dědičného majetku a osoba, z jejíhož těla pocházel zemřelý potomek, zemře bez dalšího potomka nebo měla potomka, který zemřel, takže potomstvo vymřelo. V obou z těchto případů se nájemce, který přežil, stává „dědičným nájemcem za předpokladu vymření potomstva“. 2 Bl. Comm 124.

Tail female. Dědičný majetek omezený na ženského potomka. Když jsou pozemky dány jedné osobě a ženským dědicům z jeho nebo jejího těla. Dědici mužského pohlaví takový majetek nemohou zdědit.

Tail general. Dědičný majetek, s obecně vymezenou dědičnou posloupností. Dědičný majetek udělený jedné osobě „a dědicům započatým z jejího těla“, který se nazývá „dědičný majetek vymezený obecně“, poněvadž, jak často se kdykoliv takový obdarovaný ožení, jeho potomek obecně ze všech a z každého z těchto manželství je v postupném pořádku schopný dědit dědičný majetek *per formam doni*. 2 Bl. Comm. 113. K tomu dochází, když je majetek limitován jednomu muži a dědicům z jeho těla, bez jakéhokoli dalšího omezení; nebo podle některých autorit, se žádným jiným omezením než tím, které se vztahuje na pohlaví. Takže dědičný majetek obecně vymezený pro mužské potomky je totéž jako dědičný majetek odkázaný pro mužské pohlaví; slovo „obecně“ v takovém případě znamená, že neexistuje jiné omezení dědičného nápadu na majetek, než to, že musí probíhat po mužské linii. Tak také dědičný majetek obecně vymezený pro ženské potomky je dědičným majetkem odkázaným pro ženské pohlaví. Slovo „obecně“ v daném výrazu vyjadřuje výhradně negativní myšlenku a může označovat absenci jakéhokoli omezení nebo absenci nějakého daného omezení, které je mlčky předpokládáno.

Tail male. Když některé pozemky jsou dány jedné osobě a mužským dědicům z jeho těla. Dědici ženského pohlaví nejsou schopni tyto pozemky dědit.

Tail special. Dědičný majetek s posloupností omezenou na určité dědice. To znamená dědičný majetek, kde posloupnost je omezena na určité dědice z těla obdarovaného a nevztahuje se obecně na všechny z nich; *např.* když pozemky a budovy jsou dávány jednomu muži a „dědicům, kteří budou započati z jeho těla a těla Marie, jeho nynější ženy“; zde nemůže dědit žádný jiný potomek, než jen ten, který byl zplozen těmi dvěma, se tím, kterého manžel může mít s jinou ženou, a proto se

takový dědičný majetek nazývá „speciální dědičný majetek“ 2 Bl. Comm. 113. Je to definováno jako omezený půdy a budov na muže a jeho ženu a dědice z jejich dvou těl. Ale fráze nemusí být takto omezoována. Dědičný majetek s posloupností na omezené dědice ve svém širším smyslu je ten, kde dar je omezen na určité dědice z dárcova těla a obecně nepřipadá všem z nich.

Taille. Fr. Dělení. Ve starém anglickém právu dědičný majetek, který je opakem k majetku děditelnému v neomezené řadě dědiců, poněvadž je rozkrájen či rozdroben, takže není v moci jeho vlastníka, aby s ním volně disponoval, ale je svým prvním dárcem odřiznut či oddělen od všeho ostatního a vázán na potomka dárce, krátce omezený dědičný majetek.

Ve starém francouzském právu daň nebo zdanění uvalené králem nebo jiným vysokým pánem na jeho poddané, které mělo obvykle formu daně uložené vlastníkům nemovitého majetku. Ekvivalent anglické berně (tallage) — typická přímá daň ve středověké Francii, zatímco „tonlieu“ byl druhový termín pro nepřímou daň. *Viz Tallage.*

Taint. Odsouzení za těžký zločin nebo osoba tak odsouzená.

Take. Slovo „take“ má mnoho významových odstínů, s přesným významem, který je v každém případě odvislý od předmětu ve vztahu, k němuž je použito. *Např.* eminent domain (moc státu odejmout proti náhradě soukromý majetek pro veřejné účely); larceny (krádež); arrest (uvalení vazby).

Zbavit držby; získat držbu; zabavit; připravit někoho o vlastnictví něčeho; přijmout vlastnictví. Tak ústavy států obecně stanoví, že majetek osoby nebude odňat pro veřejné účely bez řádné náhrady. Pátý dodatek k Ústavě Spojených států. *Viz De facto taking; Taking.*

V zákoně o krádeži získat nebo přijmout movitý majetek nezákonně a bez vlastníka souhlasu; přivlastnit si věci k vlastnímu užívání se zločinným úmyslem. Tak skutečné vzetí je nezbytné, aby byla spáchána krádež. V loupeži prvek „vzetí“ nevyžaduje, aby loupežící měl uloupený majetek v rukách; stačí, když získal nad majetkem vládu a kontrolu. *State v. Beaty, Mo. App., 617 S.W.2d 87, 90.* „Vzetí“ může nastat, když osoba, která si předem udělala představu, jak získat majetek pro své vlastní užití, získá jeho držbu pomocí podvodu nebo lsti; a k takovému vzetí může dojít využitím nevinného zprostředkovatele, který jedná pod kontrolou a řízením toho, kdo chce vzít, a který držbu zboží nakonec získá a užívá je. *U.S. v. Posner, D. C. Md., 408 F. Supp. 1145, 1153.*

Zatknout a zajistit osobu; uvěznit tělo osoby na základě zákonného procesu. Tak, zatykač (*capias*) nařizuje úředníkovi, aby vzal („to take“) tělo obžalovaného. *Viz Seize.*

Získat nárok na majetek; přijmout nebo mít oprávnění k pozemkovému majetku od druhé osoby na základě nějakého druhu nároku. Tak se říká „take by purchase“ (získat nákupem), „take by descent“ (získat dědičným nápadem), „take a life—interest“ (získat odkazem podíl do konce života), atd.

Zisk z nějaké transakce, loterie, atd. Osoba ochotná k nároku úplatků.

Viz také heslo Taking, co se týče řízení při uplatňování práva vlády odejmout proti náhradě soukromý majetek pro veřejné účely (eminent domain proceeding).

Take away. Únos. Tento termín, v zákoně, který trestá každou osobu, která za účelem prostituce unese od jejího otce osobu ženského pohlaví, jež nedosáhla věku 18 let pouze vyžaduje, aby taková osoba ji přiměla nebo přinutila k odchodu nějakým přesvědčováním, lákáním nebo sváděním nabízeným nebo uplatněným či dříve poskytnutým nebo ji vybavila prostředky nebo penězi, aby mohla odejít. *Viz také Taking.*

Take back. Zrušit; stáhnout; jako např. vzít zpět slib.

Take by stealth. Ukrást. Odcizit; zákeřně vzít a odnést osobní majetek druhého; neoprávněně vzít, tajně a bez dovolení či souhlasu majitele.

Take care of. Pečovat. Podporovat; udržovat; dohlížet (na osobu). Platit (dluh). Dávat pozor.

Take effect. Mít účinek. Stav, kdy je něco už zpracováno či vyřízeno.

Take—home pay. Plat, který se bere domů. Netto obnos proplaceného šeku; hrubá mzda nebo plat snížený o odečtenou daň z příjmu, o daně na sociální zabezpečení, o příspěvky na programy sociálních výhod, o odborářské příspěvky atd.

Takeover. Převzít vedení či řízení něčeho; to ještě nutně neznamená přenos svrchovaného oprávnění. *Viz Tender offer.*

Takeover bid. Nabídka převzetí. Pokus či útok nějaké jiné korporace či skupiny, obvykle nazývané „agresor“ nebo „povstalec“, odejmout vedení současnému úřadujícímu managementu společnosti, vůči které je tento pokus či útok podnikán. Pokus převzetí může zahrnovat nákup akcií, konkursní nabídku, prodej fondů nebo nabídku, aby se společnost, na kterou je pokus zaměřen, dobrovolně sloučila s agresorem. *Viz Leveraged buyout; Golden parachute; Greenmail; Poison pill; Tender offer; Target company; White knight.*

Taker. Nabyvatel. Někdo, kdo něco nabývá; zvláště někdo, kdo nabývá majetek odkazem. Když je majetek odkázan jako předmět budoucí držby nebo vykonavatelského odkazu, je osoba získávající majetkové právo na přímý podíl nazývána „první nabyvatel“.

Take up. Zaplatit, splatit či vyrovnat, jako např. směnku. Také někdy koupit směnku. Proplatit převoditelný dokument; vyrovnat na něm uvedený závazek; to se říká zejména o indosantovi či akceptantovi. O straně, která vlastní převoditelný dokument, zvláště o indosantovi či akceptantovi, se říká, že dokument splatila či proplatila, když zaplatí jeho obnos nebo ho nahradí jiným cenným papírem a znovu ho přijme do vlastních rukou.

Taking. Vzetí. Odnětí. V trestním právu zabránění nějakého předmětu s jeho přemístěním nebo bez něho. Zahrnuje přemístění majetku, vládu či kontrolu nad ním.

Podle různých zákonů vztahujících se k sexuálnímu zločinům, jako je únos dívky, která nedosáhla věku 18 let, za účelem pohlavního styku, není pro naplnění skutkové podstaty „vzetí“ nutné, aby došlo k použití skutečné nebo nepřímé síly. „Vzetí“ může být uskutečněno přemlouváním, lákáním nebo sváděním. A není nutné, aby dívka byla odňata z dozoru nebo proti vůli těch, kteří mají nad ní zákonnou autoritu. *Viz také Take away.*

Ke „vzetí“ majetku dochází, když jednání vlády brání nebo podstatně porušuje majitelovo užívání a využívání majetku. *Brothers v. U.S., C. A. Or., 594 F.2d 740, 741.* Aby byla naplněna skutková podstata „vzetí“, není

podstatné, aby došlo k fyzické konfiskaci nebo přivlastnění; každé skutečné či materiální zasahování do soukromovlastnických práv představuje „vzetí“. *Board of Com'rs of Lake County v. Mentor Lagoons Inc., Com. Pl., 6 Ohio Misc. 126, 216 N.E.2d 643, 646; Aris Gloves, Inc. v. U.S. Ct. Cl., 420 F.2d 1386.* Například hluk tryskových letadel při přistávání a vzletu se může rovnat „vzetí“ nebo „poškození“ majetku, za které ústava vyžaduje, aby byla poskytnuta náhrada. *Martin v. Port of Seattle, 64 Wash.2d 309, 391 P.2d 540, 543.* Ke „vzetí“ majetku také dochází, jestliže aplikace urbanistického zákona brání vlastníkovu majetku v ekonomickém využití jeho životaschopné půdy, což může spočívat v zabránění nejlepšího využití půdy nebo v potlačování základních rysů vlastnictví. *Vari—Build, Inc. v. City of Reno, D. C. Nev., 596 F. Supp. 673, 679.* *Viz také Condemnation; Constructive taking; Eminent domain; Take.*

Jako prvek zločinu krádeže, *viz Take.*

Taking case from jury. Vzetí případu porotě. Řízení verdiktu; situace, ve které soud dává podnět potvrdit názor. *Viz Directed verdict.*

Taking delivery. Převzetí dodávky. Převzetí dodávky nějaké komodity podle termínového kontraktu nebo podle kontraktu na okamžité dodání, nebo nedávno zakoupených cenných papírů.

Taking the fifth. Použití Pátého dodatku k Ústavě USA. Praxe svědků nebo podezřelých, odmítnout odpověď na otázku, založená přímo na Pátém dodatku k Ústavě USA, odmítnout podat informaci, která by ho zapletla do zločinu. *Viz Fifth Amendment; Self—incrimination.*

Tale. Počítat. Počítání peněz. Říká se, že je to odvozeno od téhož kořene jako „tally“ (vroubek, zářez). Odtud také moderní slovo „teller“ (pokladník).

Ve starém procesu žalobcův výčet, či žalobcovo vylíčení jeho případu. 3 Bl. Comm. 293.

Tales. Lat. Takoví; takoví muži. Počet porotců přidávaných k nepostačujícímu seznamu porotců, aby doplnili rozdíl. Jestliže na základě námitek nebo jakékoli jiné příčiny se neobjeví na soudě dostatečné množství nenapadnutelných porotců, může každá strana požadovat „tales“, jak se to nazývá; to jest doplnění o takové muže, kteří jsou povoláni podle základního seznamu, aby byl rozdíl odstraněn.

Seznam takových porotců, kteří byli „tales“ („takoví muži“) byl v Anglii veden u Soudu Královny lavice.

Tales de circumstantibus. Tak mnoho náhradníků. Důrazná slova starého writu, uděleného šerifovi, aby odstranil nedostatek porotců doplněním z jiných osob, než které jsou přítomny na soudě. 3 Bl. Comm. 365.

Příkaz soudce pro vzetí takových náhradníků jako porotců.

Talesman. Náhradní porotce. Osoba povoláná jednat jako porotce z náhradníků, kteří jsou zapsáni u soudu. Osoba povoláná jako jedna z „takových“ („tales“), o kterou byla porota doplněna.

Talio. Lat. V kontinentálním právu, stejné za stejné; potrestání tímž způsobem; potrestání nějaké škody činem téhož druhu, jako oko za oko, úd za úd, atd.

Talis interpretatio semper fienda est, ut evitetur absurdum et inconveniens, et ne iudicium sit illusorium. Je třeba interpretovat tak, abychom se vyhnuli soudu, co je absurdní a nevyhovující, a aby rozhodnutí soudu nebylo iluzorní.

Talis non est eadem; nam nullum simile est idem.

Co je podobné, není totéž; poněvadž žádné podobné není stejné.

Talis res, vel tale rectum, quae vel quod non est in homine adtunc superstitie sed tantummodo est et consistit in consideratione et intelligentia legis, et quod alii dixerunt talem rem vel tale rectum fore in nubibus. Taková věc nebo takové právo není dáno osobě v té době žijící, ale spíše existuje v úvaze a úmyslu zákona (říkalo se, že je nerozhodnuto) a jiní říkali, že taková věc nebo takové právo je v oblacích.

Taliter processum est. Tak to probíhalo. Slova dříve používaná v procesu, kterými obžalovaný, na ospravedlnění svého chování v řízení u nižšího soudu vypovídá o vedení procesu u nižšího soudu. Při obžalobě rozsudku nižšího soudu a vedení procesu, které tomuto rozsudku předcházelo, a na kterém byl rozsudek založen, se tento postup musí v žalobě v určitém rozsahu objevit, ale je pravidlem, že může být uváděn obecným tvrzením „takový byl postup“, namísto podrobného výčtu postupu samého a toto obecné tvrzení je nazýváno „taliter processum est“. Podobný stručný způsob popisu dřívějšího soudního řízení v odvolací žalobě se v současnosti používá v řízeních u Kancléřského soudu, týkajících se stížností, a při žalobách, které mají povahu žaloby na obnovu řízení a dodatek.

Tallage, or tailage. Část odříznutá od celku. Používá se metaforicky k označení podílu na jmění nějakého člověka, který je placen formou příspěvku, poplatku nebo daně, výraz odvozený z francouzského „tailleur“, což znamená odříznout kus z celku. Termín se používá k označení subvencí, daní, cel, a ovšem vládou pro ukládání jakýchkoli poplatků za účelem zvyšování příjmu. Daň uložená městům, farnostem a obcím placená králi, jako součást královského příjmu.

Tallager. Výběrčí daní nebo poplatků; uváděno Chaucerem (a psáno „talagier“).

Tallagium. Pr. Lat. Termín zahrnující všechny daně. Daně, berně.

Tallagium facere. Vydání účtů státní pokladně, kde účetní metodou bylo dělání vroubků na holi.

Tallatio. Vedení účtu na holi (děláním vroubků, pozn. překl.).

Talley, or tally. Hůl rozříznutá na dvě části. Na každé z nich bylo označováno vroubky nebo jinak, co je splatné mezi dlužníkem a věřitelem. Byla to starodávná forma vedení účtů. Jednu část měl věřitel a druhou dlužník. Používání těchto hůlí ve státní pokladně bylo zrušeno aktem St. 23 Geo. III, c. 82 a zničení starých hůlí bylo nařízeno aktem St. 4 & 5 Wm. IV, c. 15. Podle londýnského zvyku byly pečetené hole závazné jako smlouva. Jsou přípustné francouzským a italským zákoníkem jako důkaz mezi obchodníky. Říká se, že byly převoditelné.

Tallies of loan. Výpůjční talony. Termín používaný v Anglii k označení pokladních poukázek, které vydávali úředníci státní pokladny, když byla nutná dočasná půjčka, aby bylo vyhověno požadavkům vlády, a kterými byl všeobecně zatěžován úvěr státní pokladny; byly převoditelné z osoby na osobu.

Tally trade. Obchod na úvěr. Systém obchodování, kterým obchodníci dodávají určité zboží na úvěr podle

dohody o placení sjednané ceny určitými týdenními nebo měsíčními splátkami.

Tallia. Pr. Lat. Daň nebo příspěvek; podíl; podíl vzatý nebo odříznutý z nějakého příjmu nebo majetku druhého.

Talmud. Dílo, které obsahuje státní i církevní právo židovského lidu.

Taltarum's Case. Případ, o kterém se zmiňuje Ročenka 12 Edw. IV, 19–21, považovaný za precedens, který vytvořil institut společných náhrad.

Talweg. Něm. (Tal což znamená údolí, Weg, znamená cesta.) Termín obecně používaný autory publikací o mezinárodním právu při definici hranic na vodě mezi státy, kterým je míněn prostřední nebo nejhlubší nebo nejsplavnější kanál a i když je často stylizován jako „fairway“ (pravidelná cesta) nebo „midway“ (střední cesta), nebo „main channel“ (hlavní kanál), bylo slovo Talweg převzato do rozmanitých jazyků a doktrína Talwegu je často aplikovatelná ve vztahu k vodním hranicím zátok, průlivů, zálivů, ústí a jiných ramen moře a je také aplikována na hranice jezer a uzavřených moří, kdykoli je v nich plavební kanál s hlubokou vodou. State of Louisiana v. State of Mississippi, 202 U.S. 1, 26 S. Ct. 408, 421, 50 L. Ed. 913.

Tame. Krotký. Zdomácnělý; zvyklý na člověka; ochočený, převychovaný z přírodního divokého stavu. V latinské frázi jsou ochočená zvířata popisována jako *domitae naturae*.

Tamen. Lat. Přesto; nicméně; ještě.

Tamper. Svěvolně zasahovat. Zasahovat, jako pozměnit věc, zvláště provádět ilegální, kazící a překrucující změny; jako zasahovat do dokumentu nebo nějakého textu; nečistě se dotýkat; zasahovat; sám sebe zbrkle zaměstnávat; provádět bezvýznamné a pošelilé pokusy. United States v. Tomicich, D. C. Pa., 41 Supp. 33, 35. Také ilegálně měnit, jako svěvolně zasahovat do počtu ujetých mil na počítači kilometrů motorového vozidla nebo měnit jeho identifikační číslo. (18 U.S.C.A. §§ 511, 512) (Anotovaný zákoník USA) nebo spotřební zboží (18 U.S.C.A. § 1365), nebo svědka či obět (18 U.S.C.A. § 1512 a násl.).

Tampering with jury. Zasahování do poroty. Podplácení. Pokus korupčně ovlivnit porotce sliby, hrozbami, přesvědčováním, prosbami, penězi a jinými způsoby s výjimkou podávání důkazu při veřejném soudním přelíčení. Taký čin je trestným činem. Viz *např.* 18 U.S.C.A. §§ 1503, 1504 (Anotovaný zákoník USA).

Tampering with records. Viz Falsifying a record.

Tam quam. Fráze používaná jako název mylného příkazu nižšího soudu, když za omyl se považuje jak vydání rozsudku, tak i uložení jeho výkonu. (*Tam in redditione iudicii, quam in adjudicatione executionis*).

Venire tam quam. Příkaz, kterým byla svolávána porota, aby projednala problém, jakož i zkoumala odškodně za provinění.

Tangible. Hmotný. Mající nebo vlastnící fyzickou formu. Schopný doteku a být viděn; rozeznatelný hmatem; hmatatelný; patrný; schopný vlastnictví a realizace; myšlenkově prakticky pochopitelný; skutečný; hmotný.

Tangible assets. Hmotná aktiva. Aktiva s fyzickou existencí (*např.* pokladní hotovost, nemovitý majetek, zařízení), která nejsou určena pro opětovný prodej. Ačkoliv pohledávky nemají fyzickou existenci, jsou v účetní rozvaze vykazovány jako hmotná aktiva.

Tangible cost. Hmotné náklady. Termín používaný ve vztahu k nákladům spojeným s vrtáním. Hmotné náklady zahrnují materiály a půdu na rozdíl od takových nákladů, jako jsou náklady na vrtání a testování, které jsou považovány za nehmotné náklady.

Tangible evidence. Hmotný důkaz. Důkaz, který pozůstává z něčeho, co lze vidět a čeho je možné se dotknout, *např.* střelná zbraň v procesu o vraždě. Na rozdíl od svědeckého důkazu hmotný důkaz je věcný důkaz. Viz Evidence.

Tangible property. Hmotný majetek. Majetek, který má fyzickou formu a podstatu a není nehmotný. To, na co je možné sáhnout, čeho se lze dotknout a je nezbytně hmotné, ačkoliv to může být nemovitost nebo majetek osobní (*např.* prstýnek nebo hodinky). H. D. & J. K. Crosswell, Inc. v. Jones, D.C.S.C., 52 F. 2d 880, 883. *Porovnej s* Intangible property.

Tanistry. Ve starém irském právu druh léna, založený na starém obyčejí, který přiděloval dědictví pozemků, hradů atd. „nejstaršímu a nejzasloužilejšímu muži jména a krve zesnulého“. Zrušeno za panování Jakuba I.

Tanteo. Špaň. Ve španělském právu předkupní právo.

Tanto, right of. V mexickém právu právo využívané usufruktuářem (využívatelem) majetku zakoupením majetku za tutěž cenu, za kterou jej vlastník nabízí jiné osobě, nebo je ochoten od druhého vzít.

Tantum bona valent, quantum vendi possunt. Zboží má cenu takovou, za jakou může být prodáno.

Tantum habent de lege, quantum habent de iustitia. (Precedenty) mají v právu cenu do té míry, v jaké reprezentují spravedlnost.

Tapping. Odposlech. Odposlouchávání telefonických a telegrafických zpráv připojením zvláštního zařízení na linky, které dovoluje osobě, aby zprávu slyšela. Odposlech je v USA upraven federálními a státními zákony a normálně vyžaduje předem daný soudní souhlas. Viz 18 U.S.C.A. § 2510 a násl. (Anotovaný zákoník USA). Viz také Eavesdropping; Pen register; Surveillance; Wire-tapping.

Tarde venit. Lat. Název úřední zprávy s dokladem o vykonaném řízení, vypracované šerifem k příkazu, když přišel do jeho rukou příliš pozdě, aby mohl být vyřízen před určeným dnem podání zprávy o výkonu příkazu.

Tare. Tára — váha obalu. Schodek ve váze množství zboží z důvodu váhy krabice, soudku, pytle nebo jiné nádoby či schránky, která zboží obsahuje a je s ním vážena. Také dovolená úchylna nebo snížení určité váhy nebo zmenšení určitého množství, kterou prodávající povoluje kupujícímu a konto váhy takové krabice, soudku, atd. Viz Tret.

Target company. Cílová společnost. Společnost, vůči které je dělán pokus, či na ni je útočeno, aby byla převzata konkursní nabídkou, spekulacím vykoupením nebo jiným typem převzetí nebo pokusu o nabytí. Viz Takeover bid; Tender offer.

Target offense. Předem stanovený zločin. Ve zločinu spiknutí, zločin zamýšlený ilegální dohodou.

Target witness. Korunní svědek. Osoba, jejíž svědectví principiálně vyhledává vyšetřující orgán, jako v případě velké poroty, jejímž cílem je získat informaci, kterou taková osoba může poskytnout. Svědek povolovaný před velkou porotou, proti kterému vláda hledá obvinění. Uni-

ted States v. Washington, 431, U.S. 181, 97 S. Ct. 1814, 52 L. Ed. 2d 238.

Tariff. Soupis nebo seznam zboží, na které je uvaleno clo po jeho dovozu do Spojených států, se sazbami, podle kterých je přísně vyměřováno. Také clo placené za takové zboží. 19 U.S.C.A. (Anotovaný zákoník USA). A odvozené systémy ukládání cel nebo daní na dovoz zboží ze zahraničí.

Řada seznamů či sazeb cel a daní na dovážené zboží. Tarify jsou určeny pro státní důchod, jestliže je jejich cíl fiskální; mají ochranný charakter, jestliže jsou určeny, aby poskytly pomoc domácímu obchodu před účinnou zahraniční konkurencí; jsou diskriminační, jestliže jsou používány nerovnoměrně na produkty různých zemí; a mají charakter odvetný, jestliže je jejich cílem přinutit nějaký stát k odstranění umělých obchodních bariér proti vstupu produktů jiného státu.

Veřejný dokument, uveřejňující služby veřejného dopravce, které nabízí, sazby a taxy ve vztahu ke službám a panujícím pravidlům a řády a provozní předpisy, které se ke službám vztahují. International Tel. & Tel. Corp. v. United Tel. Co. of Florida, D. C. Fla., 433 F. Supp. 352, 357.

Viz také Customs duties; GATT; Most favored nation clause.

Antidumping tariff. Antidumpingový tarif. Tarif zamýšlený k tomu, aby zabránil ztrátovému vývozu nebo vykládání zboží dováženého pod cenou nákladů, pomocí stanovení sazby na rozdíl mezi cenou, za kterou se zboží obvykle prodává v zemi původu, a mezi cenou, za kterou by mělo být prodáno v dovážející zemi. Viz také Dumping Act.

Autonomous tariff. Autonomní tarif. Tarif stanovený státní správou a ne na základě obchodních jednání.

Joint tariff. Spojený tarif. Seznam sazeb stanovených dvěma nebo více dopravci provozujícími lodní přepravu mezi místy, která požadují využití zařízení, která taková dopravci vlastní.

Preferential tariff. Přednostní tarif. Tarif zaměřený na podporu produktů jedné země před produkty země druhé. Viz také Most favored nation clause; Preferential tariff.

Protective tariff. Ochranný tarif. Tarif určený k ochraně či podpoře domácího zboží, který ukládá vysokou sazbu na dovážené zboží podobné povahy. Viz také Protective tariff.

Revenue tariff. Příjmový tarif. Tarif určený primárně ke zvýšení státního důchodu a k podpoře celní služby místo podpory produkce dováženého zboží.

Tath. V hrabstvích Norfolk a Suffolk nárokovali majitelé dědičných statků za starodávna výsadu, aby jejich nájemci přiváděli v noci na panskou půdu stáda nebo ovce, aby ji pro zlepšení pudy hnojily; tato výsada byla nazývána jménem „tath“.

Tauri liberi libertas. Lat. Obecní býk; nazývaný tak proto, poněvadž všichni nájemci v rámci panství, svobodného okrsku, města atd. ho mohli používat.

Tautology. Tautologie. Popisování téže věci rovnocennými termíny v jedné myšlence dvakrát; chyba v řečnictví. Liší se od opakování, což je opakování téže myšlenky ve stejných nebo rovnocenných termínech; to druhé je někdy buď omluvitelné nebo nutné v diskusi nebo v projevu; to první (tautologie) nikdy.

Taverner. Krčmář, hospodský. Ve starém anglickém právu prodejce vína; někdo, kdo udržuje dům nebo krám pro prodej vína.

Tavern keeper. Někdo, kdo vlastní nebo provozuje vinnárnu nebo hostinec.

Tax. Daň. Poplatek vládě z příjmu každého jedince, korporace nebo trustu, jakož i z hodnoty nějakého majetku nebo daru. Cílem při stanovení daně je vytvářet důchod, který bude používán pro potřeby veřejnosti.

Finanční břemeno ukládané na jednotlivce nebo majetek k podpoře vlády; je to platba vymahatelná zákonou autoritou. Ve věci *Mytinger, D. C. Tex.*, 31 F. Supp. 977, 978, 979. Podstatnou charakteristikou daně je to, že není dobrovolnou platbou nebo darem, ale vynuceným příspěvkem vyžadovaným podle zákonné autority. *Michigan Employment Sec. Commission v. Patt*, 4 Mich. App. 228, 144 N.W.2d 663, 665. Roční náhrada placená vládě za roční ochranu a pro běžnou podporu vlády. *Alabama Power Co. v. Federal Power Commission, C.C.A. 5*, 134 F.2d 602, 608. Zdanitelná část výnosu majetku a práce individuálních občanů, odebraná státem pro výkon jeho svrchovaných práv, pro podporu vlády, pro realizaci zákonů a jako prostředek pro pokračování ve výkonu rozličných legitimních státních funkcí. Nedobrovolný příspěvek v podobě peněz nebo jiného majetku, určený podle nějakého rozumného pravidla nebo rozvrhu provedeného autoritou suverénního státu v rámci jeho pravomoci na osoby nebo majetek za účelem úhrady veřejných výdajů.

V obecném smyslu jakýkoli příspěvek uložený vládou jednotlivcům pro státní užití a služby, ať už pod jménem poplatku, příspěvek, berně, dávka, clo, spotřební daň, subvence, pomoc, náhrada či pod jiným jménem. Ve své podstatné charakteristice to není dluh. *City of Newark v. Jos. Hollander, Inc.*, 136 N. J. Eq. 539, 42 A.2d 872, 875.

Viz také *Accumulated earnings tax; Estate tax; Estimated tax; Excess profit tax; Excise tax; Gift tax; Holding company tax; Income tax; Inheritance tax; Intangibles tax; Investment tax credit; Levy; Licence fee or tax; Occupation tax; Payroll tax; Poll tax; Progressive tax; Property tax; Regressive tax; Sales tax; Service occupation tax; Surtax; Taxation; Toll; Transfer tax; Undistributed profits tax; Use tax; Withholding.*

Synonyma

V širokém smyslu *daně* nepochybně zahrnují *výměry*, a právo ukládat výměry má svůj základ v oprávnění vlády ukládat daně; v praxi a jak je všeobecně chápáno je mezi těmito dvěma termíny široký rozdíl. „Daně“, jak je termín obecně používán, jsou veřejná břemena, ukládaná všeobecně na obyvatele celého státu nebo na některou jeho civilní složku, pro vládní účely, bez vztahu k vlastním užitkům jednotlivých osob či jednotlivému majetku. „Výměry“ mají vztah k ukládání zlepšení, která jsou speciálně prospěšná jednotlivým osobám či jednotlivému majetku, o kterých se předpokládá, že budou prokázány. Jsou oprávněné jenom proto, že zlepšení prokáží speciální užitky, a jsou spravedlivé jenom tehdy, když jsou děleny v poměru k takovým užitkům. Na rozdíl od jiných druhů zdanování jsou výměry ty zvláštní a místní daně na majetek v bezprostředním vztahu k místním zlepšením, které je nutno za tato zlepšení platit a jsou ukládané ve vztahu ke zvláštnímu užitku, o kterém se předpokládá, že z nich pro majetek vyplýne.

Daně se odlišují od *subvencí* tím, že jsou určité a upravené, a od nucených příspěvků, atd. v tom, že jsou ukládány autoritou zákona a podle určitého pravidla úměrnosti, které je míněno tak, aby byla zajištěna jednotnost příspěvku a spravedlivé rozvržení vládou ukládaných břemen.

Obecně

Ad valorem tax. Viz toto heslo.

Amusement tax. Viz toto heslo.

Bracket creep. Zvyšování daní progresivní sazbou. Proces, kterým inflace tlačí výdělečně činné osoby do vyšších marginálních daňových sazeb. Význam zvyšování daní progresivní sazbou se změnil vydáním Zákona o daňové reformě z roku 1986, který podstatně snížil počet příjmových rozpětí (kategorií), na která se progresivní sazby vztahují.

Capital gains tax. Daň z kapitálových zisků. Ustanovení v daňových zákonech, kterým se prodej nebo směna kapitálových aktiv (jmění) zdaňují nižší sazbou než obyčejný příjem. Od vydání Zákona o daňové reformě z roku 1986 jsou kapitálové zisky zdaňovány stejnou sazbou jako obyčejný příjem. Viz také *Capital.*

Capital stock tax. Daň z kmenové akcie. Daň stanovená jako procento z nominální nebo připsané hodnoty kmenové akcie nějaké korporace.

Capitation tax. Viz toto heslo.

Collateral inheritance tax. Viz toto heslo.

Consumption tax. Daň ukládaná na prodej spotřebního zboží a služby.

Customs tax. Viz *Customs duties.*

Estate tax. Daň z převodu majetku. Daň ukládaná na právo převodu majetku při smrti, zatímco dědická daň je daň na právo přijmout. Viz také *Estate tax; Inheritance tax.*

Excess profits tax. Daň z nadměrných zisků. Daň ukládaná na veškerý příjem, který převyšuje normální výši kalkulovanou buď pro normální návratnost investovaného kapitálu nebo pro průměrný příjem v minulých letech. Taková daň je obvykle ukládaná v čase války. Viz *Excess profits tax; také Undistributed profits tax, níže.*

Excise tax. Viz toto heslo.

Flat tax. Paušální daň. Daň ukládaná stejnou sazbou u všech stupňů příjmů.

Floor tax. Podlažní daň. Daň na všechny alkoholické nápoje „na podlaží“ obchodního domu, tj. v obchodním domě.

Franchise tax. Viz *Franchise.*

Gift tax. Darovací daň. Daň ukládaná na převod jmění bez adekvátní protihodnoty. Federální darovací daň ukládaná dárce; ačkoliv některé státy (US) ukládají darovací daň obdarovanému. Viz také *Gift tax.*

Graduated tax. Odstupňovaná, či progresivní daň. Daň strukturovaná tak, že sazba vzrůstá podle toho, jak vzrůstá výše příjmu nebo hodnota majetku.

Gross receipts tax. Daň z hrubých příjmů. Daň založená na úhrnné výši prodeje, ne na čistém zisku.

Head tax. Daň z hlavy. Paušální daň ukládaná na bázi „per person“ (za osobu).

Income tax. Viz toto heslo.

Inheritance tax. Viz toto heslo a *Estate tax.*

Land tax. Viz toto heslo a *Ad valorem tax; Property tax.*

License tax. Viz *License fee or tax.*

Local taxes. Místní daně. Daně ukládané obcemi jako místní daně z majetku nebo městské daně z příjmu či obratu.

Occupation tax. Viz toto heslo.

Payroll tax. Daň ze mzdy. Typ daně, která je vybírána odpočtem ze zaměstnaneckých mezd a platů. Federální, státní a polovina daně na sociální zabezpečení je placena zaměstnanci, s polovinou daně na sociální zabezpečení, kterou vyrovnává zaměstnavatel.

Personal property tax. Daň vyměřovaná velkoměsty a městy na osobní majetek. Daň se obecně řadí k daní spotřební a ukládá se na takové objekty jako jsou automobily, čluny atd.

Real estate tax. Daň z nemovitosti. Daň ukládaná místními zdaňujícími autoritami na vlastnictví nemovitosti za účelem financování operací místní vlády. Viz také *Ad valorem tax; Property tax.*

Poll tax. Viz toto heslo.

Progressive tax. Viz toto heslo. *Porovnej s Regressive tax níže.*

Property tax. Daň z majetku. Druhový termín popisující daň ukládanou na bázi hodnoty, buď movitého nebo nemovitého majetku, který má být zvýšen. Viz také *Ad valorem tax; Property tax; a Real estate tax, níže.*

Proportional taxes. Proporcionální daně. Daně jsou „proporcionální“, když poměr placený každým plátcem daně má stejný koeficient pro obnos, který má být zvýšen, jako je koeficient zvýšení celkové zdanitelné hodnoty majetku, a v případě speciální daně, když je rozvržována podle dosažených přínosů.

Regressive tax. Regresivní daň. Daňový systém, ve kterém vyšší příjmové skupiny platí menší procento ze svého zdanitelného příjmu, než nižší příjmové skupiny; to jest, marginální sazba je pod průměrnou sazbou. Průměrná sazba klesá, jak stoupá příjem. *Porovnej s Progressive tax.*

Sales tax. Daň z obratu. Daň ukládaná v mnoha státech na prodej zboží, založená na jeho hodnotě. Může to být přímá daň placená kupujícím nebo daň z obratu placená maloobchodníky z hrubého prodeje, který došlo. Viz také *Sales tax.*

Severance tax. Následná daň. Daň ukládaná na doložení a těžbu některého přírodního zdroje, jako je ropa nebo uhlí. Může být vyměřena podle hodnoty vytěženého produktu nebo podle jeho obsahu.

Sinking fund tax. Viz *Fund.*

Specific tax. Měrná daň. Daň ukládaná na pevnou sumu každého druhu zboží nebo každé položky majetku dané třídy nebo druhu, bez ohledu na jeho hodnotu. (např. daň z obratu); opak *k ad valorem tax.*

Stamp tax. Daň vybíraná prodejem kolků, které musí být nalepovány na určité dokumenty, jako smlouvy, akciové certifikáty, atd. Viz *Revenue stamps.*

Stock transfer tax. Daň za převod akcií. Daň uvalovaná federální vládou a určitými státy (US) na převod nebo prodej akciových podílů.

Succession tax. Viz *Succession duty or tax.*

Surtax. Daň z vyšších příjmů. Doplňková daň ukládaná na příjmy, které převyšují stanovený obnos. Viz také *Surtax.*

Tax abatement. Viz *Abatement.*

Tax assessment. Viz *Assessment; Tax assessment.*

Tax certificate. Daňový certifikát. Certifikát na nákup půdy na jejím daňovém prodeji, vydaný úředníkem, který prodej provádí, a který je dokladem, že jeho držitel má právo obdržet smlouvu o převodu půdy, jestliže nebude odkoupena zpět během času stanoveného zákonem.

Tax—deed. Smlouva o převodu z titulu nezaplacených daní. Smlouva daná na prodej nemovitého majetku, vyhotovená pro neplacení daní. Smlouva, kterou zákonem oprávněný úředník garantuje kupujícímu poskytnutí právního nároku na majetek koupený na daňovém prodeji. Viz také *Tax certificate; Tax deed; and Tax—title, níže.*

Tax deficiency. Viz *Deficiency assessment.*

Taxing district. Daňový obvod. Obvod, na němž je obyvatelům ukládaná a úměrně vyměřována zvláštní daň; může zahrnovat celý stát, jeden okrsek, velkoměsto, městskou čtvrt, nebo část ulice.

Tax lease. Daňový pronájem. Nástroj (nebo majetek) daný tomu, kdo koupil půdu na daňovém prodeji, tam kde zákon nedovoluje prodej dědičného majetku pro neplacení daní, ale místo toho nařizuje prodej majetku s časově omezeným právem ho užívat.

Tax levy. Daňový odvod. Celkový obnos, který má být daní vybrán. Také návrh zákona a jiného právního předpisu, kterým je ukládaná roční nebo všeobecná daň. Viz také *Assessment; Levy.*

Tax lien. Daňové zadržovací právo. Zákonné zadržovací právo, existující ve prospěch státu nebo obce, na pozemky osoby, zatížené daněmi, které je vázáno buď na daně vyměřené pro určitý pruh země nebo (v některých jurisdikcích) na všechny daně, které dluží, který může propadnout pro neplacení, rozsudkem soudu nebo prodejem půdy. Viz také *Tax lien.*

Taxpayer. Plátcé daní. Daňový poplatník. Osoba, jejíž příjem podléhá zdanění; ten, od kterého vláda požaduje finanční příspěvek na svou podporu.

Taxpayers' lists. Doklady plátců daně. Písemné doklady, vyžadované od daňových plátců sídlících v nějakém obvodu, které vyčíslují všechny jimi vlastněné majetek podléhající zdanění, a které musí doručit ve stanoveném datu nebo v pravidelných obdobích daňovému odhadci, jako základ pro vyměření a ocenění. Viz také *Roll (Tax roll).*

Tax roll. Viz *Roll.*

Tax sale. Viz *Sale.*

Tax—title. Právní titul na půdu, kterou někdo koupil na daňovém prodeji. Druh právního nároku, který začíná úspěšnou nabídkou na nákup pozemků při jejich prodeji, který pořádá výběrčí daní pro neplacení daní, dovršený selháním těch, kteří jsou oprávněni ke zpětné koupi během stanovené doby, a dokazatelný smlouvou

vyhotovenou osobě, která daně koupila nebo jejímu zmocněnci oprávněným úředníkem (výběřím daní, který prodej pořádal, *pozn. překl.*).

Tonnage tax. Viz Tonnage—duty.

Transfer tax. Viz Stock transfer tax, výše.

Undistributed profits tax. Daň z nerozdělených zisků. Daň ukládaná na naakumulované přebytky specifických typů korporací, když takové přebytky dosáhnou určitého stupně. Cílem takové daně je odradit od vytvoření korporace k tomu účelu, aby bylo zabráněno uložení daně z příjmu akcionářům z naakumulovaných výdělků společnosti namísto jejich rozdělení prostřednictvím dividend. I.R.C. § 531 (Zákoník o vnitřních daních). Viz Accumulated earnings tax.

Unemployment tax. Daň na krytí pojištění z nezaměstnanosti. Daň požadovaná zákonem Federal Unemployment Tax Act (FUTA) (Zákon o federální dani na nezaměstnanost) ke krytí nákladů na pojištění proti nezaměstnanosti. Federální zákon stanoví daň založenou na procentní sazbě ze zaměstnancových výdělků, ale dovoluje úvěr na obnosy placené na státní daně na nezaměstnanost.

Unitary tax. Jednotná daň. Metoda určování lokálně zdanitelného podniku, který provádí obchodní transakce s přidruženými společnostmi, které jsou mimo rámec státu. Alcan Aluminium Ltd. v. Franchise Tax Bd. of State of Calif., 860 F.2d 688, 690. Viz také Unitary business; Unitary theory.

Use tax. Uživatelská daň. Daň všeobecně ukládaná státem za užití určitého zboží, které není předmětem daně z obrátu. Je obecně určena k tomu, aby odradila lidi vyjždět ze státu a nakupovat zboží, které není předmětem obrátové daně v místě nákupu. Viz také Use tax.

Value-added tax (VAT). Daň vyměřovaná na zboží a služby za přidanou hodnotu v každé výrobní jednotce. Přidaná hodnota je obecně suma všech mezd a platů, úroků, nájemného a zisků. Jinak vyjádřeno je to celková prodejní cena výstupu minus náklady na suroviny a bezprostřední výroby nakupované od druhých firem. Taková daň existuje v mnoha evropských zemích, ale dosud ne ve Spojených státech.

Withholding tax. Daň vybíraná srážkou. Daň vybíraná odpočtem ze mzdy zaměstnance, *např.* federální daně z příjmu. Viz také Payroll tax.

Taxa. Pr. Lat. Daň. Ve starých záznamech, přidělený kus práce; úkol.

Taxable. Zdanitelný. Předmět zdanění; podléhající výměru spolu s ostatními, pokud jde o podíl na daní. Něco, co má hodnotu, předmět vyměření a co může být soudně obstaveno na daňový prodej. Williams v. School Dist. No. 32 in County of Fremont, 56 Wyo. 1, 102 P.2d 48, 52.

Je-li aplikován na náklady v žalobě, znamená tento termín „vhodný“, aby byl zdaněn nebo připsán na vrub; legálně zatížitelný nebo vyměřitelný. Viz také Taxation (Taxation of costs).

Taxable estate. Zdanitelný odkaz. Jak je definován v I.R.C. § 2051 (Zákoník o vnitřních daních), je zdanitelný odkaz brutto odkaz zesnulého snížený o odpočty povolené §§ 2053–2057 (*např.* administrativní výdaje, manželské, charitativní a ESOP odpočty). Zdanitelná pozůstalost je obnos, který podléhá jednotné dani z převodu při smrti. Viz také Adjusted gross estate; Gross estate.

Taxable gift. Zdanitelný dar. Jak je definován v I.R.C. § 2503 (Zákoník o vnitřních daních), je zdanitelný dar předmětem jednotné daně z převodu. Tak byl zdanitelný dar odstraněn z ročního daňového vyloučení a z jiných vhodných odpočtů (*např.* manželských a charitativních odpočtů).

Taxable income. Zdanitelný příjem. Podle federálního daňového zákona zdanitelný příjem je hrubý příjem redukovaný příslušnými úpravami a přípustnými odpočty. Je to příjem, na který jsou vypočítávány daňové sazby pro individuální daňovou povinnost. Podstatou „zdanitelného příjmu“ je nárůst nějakého výdělku, zisku nebo požitku plátce daně. Ve věci Goodyear Tire & Rubber Co., Corporate Income Tax 1966, 1967, 1968, 133 Vt. 132, 335 A.2d 310, 313. Viz Gross income; Net income.

Taxable year. Zdanitelný rok. Zdanitelné období pro výpočet daňové povinnosti pro federální nebo státní daň z příjmu; všeobecně je to buď kalendářní rok nebo fiskální rok o 12 měsících, který končí poslední den jiného měsíce než je prosinec. I.R.C. § 441(b) (Zákoník o vnitřních daních). Viz také Accounting period; Fiscal year.

Tax accounting. Daňové účetnictví. Účetní (časovací) pravidla a metody používané pro určení plátcovy daňové povinnosti.

Tax anticipation bill (TAB). Federální obligace na vrub budoucích federálních daní. Krátkodobé obligace vydávané federální vládou jejichž cílem je získat příjem peněz, které vláda potřebuje. TABs všeobecně splatné týden poté, co jsou splatné vzájemně odsouhlasené daně, jsou populární, poněvadž je vláda akceptuje v nominální hodnotě měny ke dni splatnosti daně, bez jakéhokoliv propadnutí úrokového výnosu.

Tax anticipation note (TAN). Obligace na vrub budoucích daní státu a místních vlád. Krátkodobé obligace vydávané členským státem Unie či místními vládami pro financování běžných výdajů. TANs jsou všeobecně splatné, jakmile lokální vláda obdrží daně od jednotlivců a společností.

Tax anticipation warrants. Platební poukázky na vrub budoucích daní. Metoda získávání veřejných peněz vydáním platebních poukázek vyplatitelných z vybraných daňových příjmů.

Taxare. Lat. Ohodnotit či ocenit. Zdanit; uložit daň nebo příspěvek.

Ve staré anglické praxi vyměřit; ohodnotit nebo ocenit; zmírnit nebo upravit výměr nebo sazbu.

Tax assessment. Daňové ocenění. Hodnota daná majetku, který je zdaňován. Pronásobení vyměřené hodnoty daňovou sazbou dává daň, která musí být zaplacená. Viz také Assessment.

Tax assessor. Daňový odhadce. Úředník odpovědný za daňové ocenění majetku. Viz také Assessor.

Taxati. Ve starém evropském právu vojáci z nějaké garnizony nebo loďstva, přidělení na určité stanoviště.

Taxatio. Lat. V římském právu zdanění nebo vyměření škod; soudcem provedené vyměření výše škod, přízných žalobci, zvláště cestou snížení obnosu, který žalobce nárokoval či odpřisáhl.

Taxatio ecclesiastica. Zdanění církevních požitků. Ohodnocení církevních požitků, provedené v každé die-

cézi v Anglii při příležitosti udělení desátku všech duchovních na tři roky papežem Innocencem IV., králem Jindřichovi III. Toto zdanění bylo prvně provedeno Walterem biskupem z Norwich, který byl do tohoto úřadu delegován v 38. roce panování Jindřicha III., a odtud se nazývá „Taxatio Norwicensis“. Je také nazýváno „Pope Innocent's Valor“ (Hodnota papeže Innocence).

Taxatio expensarum. Ve staré anglické praxi zdanění nákladů.

Taxation. Zdanění. Proces zdaňování nebo ukládání daně. Viz Assessment; Equalization; Tax; Withholding.

Double taxation. Viz Double taxation.

Progressive taxation. Progresivní zdanění. Systém zdaňování, při kterém čím vyšší je příjem, tím vyšší je v jeho určitém rozmezí daňová sazba na něj ukládaná.

Proportional taxation. Poměrné zdanění. Systém zdaňování, při kterém je daňová sazba jednotná bez ohledu na výši příjmu. *Porovnej s Regressive taxation, níže.*

Regressive taxation. Regresivní zdanění. Systém, ve kterém na rozdíl od progresivního zdanění, čím vyšší příjem je docílen, tím více daňová sazba klesá.

Taxation of costs. Zdaňování nákladů. Proces zjišťování a ukládání výše nákladů a poplatků v žalobě, na které má strana zákonné oprávnění, a které jsou právně uvalitelné. Viz *např.* Fed. R. Civil P. 54(d) (Federální pravidla pro civilní řízení); 28 U.S.C.A. § 1920 (Anotovaný zákoník USA) *Viz také* Costs.

Taxatio norwicensis. Ohodnocení církevních požitků provedené v každé diecézi v Anglii Walterem biskupem z Norwich, kterého do tohoto úřadu delegoval papež v 38. roce panování Jindřicha III.

Tax audit. Viz Audit.

Tax avoidance. Obejití daně. Minimalizace daňové povinnosti využitím výhody zákonně přípustných možností. Obejití daně kontrastuje s daňovým únikem (tax evasion), který má za následek snížení daňové povinnosti použitím nelegálních prostředků. *Porovnej s* Tax evasion.

Tax base. Daňový základ. Celková, dani podrobená hodnota veškerého majetku v dané oblasti, která určuje sazbu, podle které je zdaňováno individuální vlastnictví.

Tax basis. Viz Basis.

Tax benefit rule. Pravidlo, které omezuje uznání příjmu z refundace nějakého nákladu nebo ztráty, řádně odečtené v předchozím daňovém roce, do výše odpočtu, který vytvořil daňové úspory. Podle tohoto pravidla, jestliže nějaký obnos odečtený z hrubého příjmu v předchozím daňovém roce je získán zpět v roce pozdějším, je znovunabytý obnos příjmem pozdějšího roku. Tennessee Carolina Transp., Inc. v. C.I.R., C.A. 6, 582 F.2d 378, 379.

Tax bracket. Daňové rozmezí. Specifikované rozmezí příjmu, na které je aplikována specifická daňová sazba.

Marginal tax rate. Marginální daňová sazba. Bod, na který připadá nejvyšší částka příjmu.

Tax certificate. Daňový certifikát. Doklad vydaný kupci majetku na daňovém prodeji, který opravňuje jeho držitele k takto koupenému vlastnictví, jestliže není odkoupeno zpět v průběhu období stanoveného zákonem. Viz také Tax deed.

Tax court. Daňový soud. Daňový soud Spojených států je podle článku I Ústavy Spojených států soudem, kde se uchovávají soudní zápisy (viz I.R.C. § 7441) (Zákoník o vnitřních daních). Daňový soud soudí a rozhoduje spory, které se týkají daňových nedoplatků nebo přeplatků, pokud jde o daně z příjmu, daně z odkazu a darovací daně v případech, kdy nedostatky byly určeny daňovým komisařem (Commissioner of Internal Revenue).

Pro soudní řízení v malých daňových sporech může být podle volby individuálního plátce daně použit zjednodušený postup, za předpokladu, že ve sporu vedeném podle tohoto postupu bude rozhodnutí soudu konečné a nebude předmětem přezkoumání jiným soudem. Všechna jiná rozhodnutí, než rozhodnutí v malých daňových případech, jsou předmětem přezkoumání odvolacími soudy Spojených států a po nich Nejvyšším soudem Spojených států na základě jejich příkazu k předložení spisů.

State tax courts. Státní daňové soudy. Takové soudy existují v určitých státech (US), *např.* Maryland, Minnesota, New Jersey, Oklahoma, Oregon. Obecně, soud má jurisdikci projednávat odvolání ve všech daňových případech a má moc modifikovat jakékoli ocenění, výměr, či klasifikaci i daň nebo výměr, který z toho vychází. Některé z těchto daňových soudů (*např.* Minnesota) konají malá reklamční zasedání, na kterých mohou občané hájit své vlastní případy bez právních obhájců.

Tax credit. Daňový dobropis. Obnos odečtený od daňové povinnosti jednotlivce nebo právnické osoby, při určování celkové daňové povinnosti. Daňový dobropis redukuje daňovou povinnost plátce daně poměrem dolar za dolar; dobropis je srovnatelný s odpočtem, který redukuje zdanitelný příjem, podle něhož se vypočítává daňová povinnost. Dobropis se liší od odpočtu v tom, že úvěr se odečítá z daně, zatímco odpočet se odečítá před výpočtem daně.

Foreign tax credit. Dobropis na daň placenou v zahraničí. Jestliže občan Spojených států nebo rezident musí platit či platí daně z příjmu zahraniční zemi za příjem, který podléhá dani Spojených států, může plátce daně nárokovat některé z těchto daní jako odpočet nebo dobropis zmenšující příjem ve Spojených státech.

Investment tax credit. Investiční daňový úvěr. Snížení ve federálních daních pro nákup určitého majetku — základního zařízení. Cílem poskytnutí úvěru bylo povzbudit společnosti, aby vytvářely přírůstky, které vyústí v silnější ekonomiku. Zákon o daňové reformě z roku 1986 tento investiční daňový úvěr zrušil pro majetek získaný po 1. lednu 1986 s některými výjimkami pro přechodné vlastnictví.

Tax deduction. Daňový odpočet. Odpočet z hrubého příjmu, kterým se dospěje ke zdanitelnému příjmu. Odpočet se liší od daňového dobropisu v tom, že odpočet snižuje zdanitelný příjem a dobropis redukuje daňovou povinnost. Viz také Deduction.

Tax deed. Doklad o vlastnictví půdy vydaný kupci vládou, která půdu jiné osobě zkonfiskovala a prodala pro neplacení daní. Viz také Tax certificate.

Tax deficiency notice. Viz Ninety (90) day letter.

Taxers. Dozorci nad mírou a vahou. Dva úředníci každoročně vybíraní v anglické Cambridgi, aby kontrolovali správnost všech vah a měr.

Tax evasion. Daňový únik. Protizákonné placení daní menších, než dovoluje zákon; spáchání podvodu při přiznávání nebo placení daní. Jedním z příkladů může být nahlášení menšího příjmu než jaký byl ve skutečnosti nebo odčítání fiktivních nákladů. Takový čin je zločinem a může vyústit v pokutu za nedostatečné placení. Viz I.R.C. § 7201 (Zákoník o vnitřních daních). *Porovnej s* Tax avoidance. *Viz také* Fraud (Tax fraud).

Tax exempt. Vyjmutý z daní. Termín se vztahuje k majetku, který je používán pro výchovné, náboženské nebo charitativní účely, který je obvykle zákonem vyňat z vyměňování daní; nebo k určitým obligacím, které vydává federální vláda nebo stát (některý ze států US) nebo některá z jeho sekcí. Úrok z obligací státu nebo místních vlád je osvobozen od federálního zdanění příjmu a úrok z dluhopisů Spojených států a jejich orgánů je obdobně osvobozen od zdanění příjmu v jednotlivém státě (US). *Viz také* Charitable organizations; Tax exempt securities.

Tax exemption. Daňové osvobození. Úplné nebo částečné zproštění ze závazku platit daně.

Tax exempt securities. Cenné papíry osvobozené od zdanění. Investice, které přinášejí zisk, nepodléhající zdanění. Obecně, osvobozeny od daní jsou obecní dluhopisy s úrokem, který není zdanován federální vládou. *Viz také* Tax exempt.

Tax ferrets. Daňový špiclové. Osoby, které se zabývají vyhledáváním majetku, jehož zdanění bylo opomenuto. Na jejich aktivity, když jsou povoleny, je obvykle pohlíženo jako na aktivity soukromé, spíše než jako na součást státního úřadu. *Pickett v. United States, C.C.A. Mo., 100 F.2d 909, 913.*

Tax foreclosure. Propadnutí pro neplacení daní. Konfiskace a veřejnou autoritou provedený prodej majetku pro neplacení daní.

Tax fraud. *Viz* Fraud.

Tax-free exchange. Nezdanitelná směna. Majetkové převody specificky vyloučené daňovým zákonem z důsledků daně z příjmu. Jako příklady lze uvést převod majetku řízené korporaci podle I.R.C. § 351(a) (Zákoník o vnitřních daních) a směna podobného druhu podle § 1031(a).

Tax haven. Daňový ráj. Země, která ukládá malou nebo neukládá žádnou daň na zisky za transakce z této země prováděné.

Tax home. Domov z daňového hlediska. Vzhledem k tomu, že cestovní výlohy jsou odčitatelné pouze když je daňový plátcem mimo svůj domov, je odčitatelnost takových výloh odvislá od definice domova z daňového hlediska. IRS (Vnitřní daňová služba) zastává stanovisko, že domov z daňového hlediska je místo, kde je obchodní činnost provozována, místo zaměstnání či působiště daňového plátce.

Tax incentive. Daňový stimul. Vládní daňová politika zaměřená na povzbuzení zvláštní aktivity (*např.* hypoteční financování prodeje nemovitého majetku).

Tax increment financing. Financování povzbuzující přírůstek daní. Technika používaná samosprávnými městy pro financování rozvoje obchodu. Typicky, městská správa vydá obligace určené k financování nabytí půdy a jiných počátečních nákladů a pak užije zvýšený objem majetkových daní vyvolaný novým rozvojem k úmoru dluhu.

Taxing master. *Viz* Master.

Taxing power. Moc zdanovat. Moc vlády ukládat a vybírat daně. Čl. I, § 8 odst. 1 Ústavy USA. *Viz také* Sixteenth Amendment.

Tax injunction act. Zákon o soudním daňovém příkazu. Zákon, který stanoví, že federální oblastní soudy nezasahují výměrem nebo vybíráním jakékoli státní daně, když je dosažitelná plná rychlá a účinná náprava ve státních soudech. 28 U.S.C.A. § 1341 (Anotovaný zákoník USA).

Tax liability. Daňový dluh. Obnos, který podle daňového zákona dluží plátcem daně po řádném výpočtu hrubého příjmu a odpočtech při použití příslušné daňové sazby a po odečtení aplikovatelných daňových úvěrů.

Tax loophole. Daňová skulina. Legální metoda snížení daňové povinnosti, příhodně nazývaná obejití daně (tax avoidance). Obejití daně by nemělo být zaměňováno s daňovým únikem (tax evasion), který je nelegální a trestný pokutami a uvězněním. *Viz* Tax avoidance.

Tax laws. *Viz* Internal Revenue Code; Letter ruling.

Tax levy. Uložení daně. Příkaz k placení daní. Také určení celkového příjmu, který má být daní vybrán. *Viz* Assessment; Levy.

Tax lien. Daňové zástavní právo na nemovitý majetek ve prospěch státu nebo místní vlády, který může být zabaven pro neplacení daní. Většina států (US) si osvojila Uniform Federal Tax Lien Registration Act. (Jednotný federální zákon o daních, zástavním právem a registrací). *Viz také* Tax (Tax lien).

Federal tax lien. Zástavní právo pro neplacení federálních daní. Zástavní právo na majetek a všechna majetková práva, uložené federální vládou pro neplacení federálních daní. *Viz* I.R.C. § 6321 (Zákoník o vnitřních daních).

Tax loss carryback, carryforward. Daňová ztráta přesouvaná buď dopředu nebo dozadu. Opatření v Internal Revenue Code (Zákoník o vnitřních daních), které dovoluje jedinci nebo korporaci použít ztrátu běžného roku proti příjmu předcházejícího nebo následujícího roku ke snížení jejich daňové povinnosti.

Tax-option corporation. *Viz* Corporation (S Corporation).

Taxpayer. Plátcem daně. Někdo, na koho se vztahuje daň z příjmu, bez ohledu na to, zda on nebo ona daň platí. I.R.C. § 7701(a)(14) (Zákoník o vnitřních daních).

Taxpayer bill of rights. Listina práv daňového plátce. Opatření zákona, který se nazývá „Technical and Miscellaneous Revenue Act“ z roku 1988, který daňovým plátcům uděluje specifická zákonná práva, když jednají s IRS (Internal Revenue Service – Služba pro vnitřní daně), včetně práva: Dostat vysvětlení k prověřovacímu a výběřcímu procesu; být zastoupen; požít audiozáznamy rozhovorů s personálem IRS; spoléhat na písemnou radu IRS; podat žádost o pomoc ombudsmana IRS (úředníka vyřizujícího stížnosti, *pozn. překl.*); a obdržet písemné oznámení o uložení 30 dní před vyřazením. Pub. L. 100–647, § 6226 a násl.

Tax preference items. Přednostní daňové položky. Určité položky, které daňový plátcem musí brát v úvahu při výpočtu alternativní minimální daně. Takové položky se odčítají, aby se dospělo ke zdanitelnému příjmu pro normální daňové účely, a jsou připočítávány zpět,

aby se dospělo ke zdanitelnému příjmu pro účely alternativní minimální daně. I.R.C. § 55–58 (Zákoník o vnitřních daních). *Viz* Alternative minimum tax.

Tax rate. Daňová sazba. Výše daně ukládané na příjem osoby nebo korporace, kapitálové zisky, majetky, prodeje atd. *Viz také* Tax rate schedules.

Marginal tax rate. Marginální daňová sazba. Daňová sazba na poslední dolar zdanitelného příjmu vydělaného jedincem nebo firmou.

Tax rate schedules. Tabulky daňových sazeb. Tabulky, které slouží k určení daně na daném stupni zdanitelného příjmu. Oddělené tabulky sazeb jsou vypočítávány pro manžele podávající společně daňové přiznání, pro svobodné jedince, kteří udržují domácnost, pro jednotlivé plátce daně, pro odkazy a svěřenství a pro manžele, z nichž každý odděleně podává daňové přiznání. *Viz také* Tax tables.

Tax rebate. Daňová úleva, sleva. Peněžní obnos vrácený daňovým úřadem po zaplacení daní. *Viz* Rebate.

Tax redemption. Vyplacení daně. Akt, kterým plátcem daně nárokuje majetek, který mu byl zabaven pro neplacení daní. Činí tak tím, že zaplatí dlužné daně a mimo to i úrok, náklady a pokuty.

Tax return. Daňové přiznání. Forma, kterou jedinec, korporace nebo jiná jednotka nahlašuje příjem, odpočty a výjimky a vypočítává svou daňovou povinnost. Daňové přiznání se obecně dělá za období jednoho roku, ačkoliv v některých případech období může být kratší než rok. Federální daňové přiznání se podává u úřadu nazývaného Internal Revenue Service (Vnitřní daňová služba) a státní daňové přiznání (pro jednotlivé státy USA *pozn. překl.*) je podáváno u departmentu pro daňové služby příslušného státu. *Viz také* return.

Amended return. Změněné daňové přiznání. Daňové přiznání podané po původním daňovém přiznání, obvykle jako oprava omylu.

Declaration of estimated taxes. Prohlášení o odhadovaných daních. Výše daně o které se očekává, že bude za daňové roční období placena. Samostatně podnikající jedinci a ti, jejichž zatajené daně nestačí k tomu, aby pokryly jejich daňovou povinnost, jakož i korporace, majetky a svěřenství, musí platit odhadované částky čtvrtletně.

Information return. Informativní daňové přiznání. Daňové přiznání podané nějakou jednotkou, v kterém jsou uvedeny příjmy, výdaje, aktiva a pasiva jednotky. V informativním daňovém přiznání není obvykle vypočítávána daňová povinnost, spíše je to nástroj používaný k nahlašování finančních výsledků nějaké jednotky za daňové období. Příkladem informativního daňového přiznání je daňové přiznání společného podniku, či spoluúčasti. (GForm 1065). I.R.C. § 6031 a násl. (Zákoník o vnitřních daních).

Joint return. Společné daňové přiznání. Daňové přiznání podávané společně oběma manželi; je dovolené, i když pouze jeden z nich měl příjem. *Viz* Split-income.

Separate return. Oddělené daňové přiznání. Daňové přiznání podávané pouze jedním manželem a zahrnující pouze jeho nebo její příjem.

Tax roll. Daňová listina. Úřední seznam vedený velkoměsty a městy, ve kterém jsou uvedena jména plátců daní a ohodnocení majetku.

Tax sale. Daňový prodej. Prodej majetku pro neplacení daní. *Viz také* Tax certificate.

Tax shelter. Daňový úkryt. Trik používaný plátcem daně ke snížení nebo odložení daňových plateb. Obvyklými formami daňových úkrytů jsou: limitované partnerské podíly, investice do nemovitostí, které mají odpočty jako odpisy, úroky, daně, atd. Zákon o daňové reformě z roku 1986 podstatně omezil užítky z daňových úkrytů tím, že klasifikuje ztráty z takových úkrytů jako bezúročné a nařizuje, že při výpočtu zdanitelného příjmu mohou bezúročné ztráty pouze vyrovnávat bezúročný příjem (s několika málo výjimkami). Jakékoli přebývající ztráty jsou z odpočtu dočasně vyloučeny a mohou být odpočteny až v roce, kdy je investice prodána nebo likvidována jinak.

Tax „situs“. Daňová „poloha“. Pozice nebo jurisdikce, která má podstatný vztah k aktivům, která jsou předmětem zdanění.

Tax straddle rule. Pravidlo pro zdanování stelážních obchodů. Pravidlo pro dvojité premiové opční obchody s komoditami zabraňuje daňovému plátcem odložení příjmu tím, že požaduje, aby ztráta na identifikovaném stelážním obchodě byla uznána, když je kompenzační pozice uzavřena.

Tax surcharge. Daňová přírážka. Daň přidaná k jiné daní. *Viz také* Surcharge; Surtax.

Tax tables. Daňové tabulky. Tabulky sestavené zdanovacími orgány, podle nichž se mohou vypočítávat daně. Federální systém pro daň z příjmu umožňuje oddělené sazby pro svobodné plátce, pro manželské dvojice, které jako daňoví plátci podávají společně daňové přiznání, pro hlavu domácnosti a pro manžele jako daňové plátce, z nichž každý podává daňové přiznání odděleně. *Viz také* Tax rate schedules.

Tax title. Daňový titul. Nárok na majetek, který má ten, kdo koupí majetek na daňovém prodeji. *Viz také* Tax certificate; Tax deed.

Tax warrant. Daňový příkaz. Úřední postup pro vybírání nezaplacených daní, podle kterého může být majetek zkonfiskován a prodán.

Tax year. Daňový rok. Období, za které se dělá daňové přiznání. Jednotlivci podávají daňové přiznání za kalendářní rok, zatímco korporace, svěřenství a jiné právnické osoby mohou podávat daňové přiznání za fiskální rok. *Viz* Accounting period; Fiscal year.

T.C. Zkratka pro U.S. Tax Court (Daňový soud Spojených států). Je používána při citaci běžných rozhodnutí daňového soudu Spojených států.

T.C. Memo. Zkratka používaná při odvolávkách na interní rozhodnutí daňového soudu Spojených států.

Teach. Učit. Poskytovat znalosti pomocí lekcí; vyučovat; sdělovat znalosti; uvádět nebo vtiskovat do mysli, jako pravdu nebo informaci; může být prováděno buď písemnou komunikací, osobním vedením, prostřednictvím veřejného tisku nebo prostřednictvím jakýchkoli prostředků, kterými může být rozšiřována informace, nebo převzetím vyjádřeného citu či argumentů druhých, které jsou poskytovány proto, aby byly převzaty a pro informaci.

Teacher. Učitel. Ten, kdo učí nebo instruuje; zvláště ten, jehož povoláním nebo zaměstnáním je učít druhé; instruktor; vychovatel. *Ortega v. Otero, 48 N.M. 588, 154 P.2d 252, 254, 255, 257.*

Team or theame. Ve starém anglickém právu privilegium udělené královskou výsadní listinou majiteli panství, aby měl a mohl zdržovat a soudit nevolníky a vesničany s jejich dětmi, zbožím, movitostmi atd.

Team work. Třmová práce. V rámci významu používaném v zákoně o daňovém osvobození znamená tento termín práci vykonávanou týmem jako podstatnou součástí povolání člověka; jako v hospodářství, dramatické inscenaci, v rychlodopravě, v tažení nákladů, v podomním obchodování, nebo při dopravě materiálů používaných ve výrobě, obchodu a službách, nebo s nimiž se obchoduje.

Tearing of will. Roztrhání poslední vůle. Podle zákona, který stanoví, že vůle může být zrušena roztrhnutím jakékoliv papíru, na kterém je vůle psána, byť jakkoli malým, naplňuje akt „roztrhnutí“ je-li dělán z úmyslem vůli zrušit, ale tento účel nespĺňuje akt roztrhání nebo rozřezání vůle, není-li dělán s úmyslem vůli zrušit. Fleming v. Fleming, 367 Ill. 97, 10 N.E.2d 641, 642.

Technical. Technický. Přináležející nebo vlastní nějakému umění nebo profesi. Technické (odborné) termíny jsou v knihách často nazývány „technická slova“ (words of art). Bezvýznamný, nepostihující podstatná práva, bez podstaty.

Technical errors. Technické omyly. Omyly, ke kterým došlo v průběhu procesu, které však nepoškodily stranu a z toho důvodu nejsou důvody pro změnu rozhodnutí. Fed. R. Civil P. 61 (Federální pravidla pro civilní řízení); Fed. R. Crim. P. 52 (Federální pravidla pro trestní řízení) Viz také Harmless or error doctrine.

Technical mortgage. Technická hypotéka. Opravdová a formální hypotéka na rozdíl od jiných nástrojů, které v jistém ohledu mají charakter spravedlivých hypoték. Viz také Mortgage.

Teding—penny. Ve starém anglickém právu malý poplatek či renta šerifovi od každé desítky jeho hrabství za výlohy spojené s konáním soudů, atd.

Teind masters. Ti, kteří měli nárok na desátky.

Teinland. Sas. Ve starém anglickém právu půda příslušníka nižší šlechty či saského šlechtice; půda udělená Korunou nižšímu šlechtici či lordovi.

Telegram. Telegrafické odeslání; zpráva poslaná telegrafem. Zpráva přenášená rádiiem, dálkopisem, kabelem, jakákoli mechanická či podobná metoda přenosu. U.C.C. § 1—201(41) (Jednotný obchodní zákoník).

Teligraphum. Anglo—saská výsadní listina na půdu.

Teller. Pokladník, skrutátor. Ten, kdo počítá nebo účtuje. Bankovní úředník, který přijímá a vyplácí peníze. Také ten, kdo je pověřen sčítáním hlasů odevzdaných na nějakém poradním či zákonodárném shromáždění nebo jiné schůzi. Jméno bylo také dáváno určitým úředníkům, dříve připojeným k anglické státní pokladně.

Tellers in parliament. Skrutátoři v parlamentě. V anglickém Parlamentě členové sněmovny vybraní předsedou k počítání členů, když dochází k dělení názorů.

Tellworc. Práce, kterou byl nájemce zavázán konat pro svého pána po určitý počet dní.

Tementale, or tenementale. Daň dvou šilinků na každé orné půdě, desetiletí.

Temere. Lat. V kontinentálním právu zbrkle; neuváženě. *Temere ligitare* byl nazýván takový žalobce, který vyža-

doval věc ze zlé vůle, nebo žaloval bez spravedlivé příčiny, a který nemohl uvést důvod nebo příčinu žaloby.

Teperance. Mírnost. Obvyklá zdrženlivost ve vztahu k oddávání se přirozeným choutkám a vášním; umírněná nebo zmírněná záliba; jako umírněnost v jídle a pití umírněnost v oddávání se radosti a veselí. Není synonymní s abstinencí. Mayfield v. Fidelity Casualty Co. of New York, 16 Cal. App.2d 611, 61 P.2d 83, 89.

Tempest. Divoká bouře. Divoká či zuřivá bouře; proudění větru se žene s extrémní divokostí a je obvykle provázeno deštěm nebo sněhem.

Templars. Templáři. Církevní rytířský řád, založený kolem roku 1119 a nazývaný tak proto, poněvadž jeho členové bydleli v části chrámu Božího hrobu v Jeruzalémě a nedaleko hrobu našeho Pána. Starali se charitativně o křesťanské cizince a poutníky a jejich profesi zpočátku bylo chránit cestující před lupiči a loupežníky. Řád byl zrušen L. P. 1307 a jeho majetek dán částečně rytířům sv. Jana z Jeruzaléma a částečně jiným náboženským řádům.

Temple. Dvě anglické právnické koleje, nazývané tak proto, poněvadž dříve byly bydlíštěm templářských rytířů. Po zrušení řádu byly koupeny několika profesory common law a přeměněny na *hospitia* či koleje pro studenty práva. Nazývají se „Inner“ (vnitřní) a „Middle“ (prostřední) Temple, ve vztahu k Essex House, který byl také částí obydlí Templářů a byl nazýván „Outer Temple“ (vnější), poněvadž byl umístěn vně staré londýnské brány nazývané Temple Bar (která se nacházela na západním konci ulice *Fleet* a byla zbořena v roce 1878 pozn. překl.).

Temporalis. Lat. V civilním právu dočasný; omezený na určitý čas.

Temporalis actio. Žaloba, která mohla být podána jen v určitém období.

Temporalis exceptio. Dočasná výjimka, která dočasně vylučuje žalobu

Temporalities. Světský majetek. V anglickém právu světské statky biskupů, kterými jsou obdařeny jejich kostely nebo je dovoleno, aby jimi byly obdařeny, a to velkodušností panovníka, a na jejichž základě se stávají barony a lordy parlamentu. V širším smyslu peněžní příjmy kostela odvozené od pronájmu kostelních lavic, subskripcí, darů, sbírek, hřbitovních poplatků a jiných zdrojů.

Temporality. Dočasnost. Laický stav; laikové.

Temporal lords. Dočasní lordi. Peerové, členové sněmovny lordů; biskupové nejsou rigorózně považováni za peery, ale spíše za lordy parlamentu.

Temporalily. Dočasně, prozatímně. Trvajících pouze určitý čas, existující nebo pokračující v omezeném čase, nikoliv dlouhého trvání, nikoliv trvalé, přechodné, měnící se, ale v krátkém čase.

Temporary. Dočasný, zatímní. To, co trvá pouze omezený čas, na rozdíl od toho, co je věčné nebo neomezené ve svém trvání. Opak k trvalému. Tak, dočasné alimenty jsou uděleny na podporu ženy až do projednání rozvodové žaloby; dočasným správcem je ten, kdo je ustanoven, aby se staral o majetek, dokud soudní pře nebude projednána a soud nevyhlásí rozhodnutí.

Pokud jde o *temporary* Disability; Insanity; a Statute, viz tato hesla.

Temporary administration. Dočasná správa. Svěření ustanovené pro krátké časové období soudem ke správě věci zesnulého, dokud nebude jmenován a vzat do přísahy správce nebo vykonavatel.

Temporary alimony. Dočasné alimenty. Prozatímní soudní příkaz platit manželce až do konečného vyřešení rozvodové žaloby. Viz také Alimony.

Temporary detention. Dočasně zadržení. Dočasný výkon vazby, až do konečného rozhodnutí o skutkové podstatě trestného činu.

Temporary disability. Dočasná neschopnost. Doba léčení, během které je žadatel úplně nebo částečně neschopný práce v důsledku zranění, která pokračuje tak dlouho, za jak dlouho lze rozumně očekávat vyléčení nebo trvalé zlepšení stavu zraněné osoby. Corral v. McCrory Corp., Fla., 228 So.2d 900, 903. Viz také Disability; Temporary total disability.

Temporary Emergency Court of Appeals. Dočasný mimořádný odvolací soud. V roce 1971 novelizovaný zákon o ekonomické stabilizaci (The Economic Stabilization Act Amendments of 1971 [85 Stat. 743]) vytvořil speciální soud známý jako The Temporary Emergency Court of Appeals of the United States (Dočasný mimořádný odvolací soud Spojených států). Soud má výlučnou jurisdikci na všechna odvolání z okresních federálních (district) soudů ve Spojených státech v případech a rozepřích, které vznikají podle ekonomických stabilizačních zákonů, a skládá se z osmi okresních (district) a obvodních (circuit) soudců, jmenovaných předsedou Nejvyššího soudu.

Temporary injunction. Viz Injunction; Preliminary injunction; Temporary restraining order.

Temporary restraining order. Dočasně omezující příkaz. Mimořádný prostředek, s krátkou dobou trvání, který může být vydán jen za mimořádných okolností a jen dokud porotní soud nevyšlechne argumenty nebo důkazy, jak to vyžadují okolnosti, o předmětu kontroverze a jinak určí, jaká právní cesta nápravy je vhodná. Paddington Corp. v. Foremost Sales Promotions, Inc., 13 Ill. App.3d 170, 300 N.E.2d 484, 487. Příkaz, který je vydán, aby udržel status quo ještě projednávané pře o žádost na vydání soudního příkazu. Becker v. Becker, 66 Wis.2d 731, 225 N.W.2d 884, 886.

Dočasný omezující příkaz může být vydán bez písemného nebo ústního předběžného upozornění protistrany nebo jejího zástupce pouze tehdy, jestliže (1) ze specifických faktů uvedených v přísěžném prohlášení nebo z ověřené stížnosti jasně vyplývá, že žadateli vznikne okamžitě a nenapravitelné poškození, ztráta nebo škoda, dříve než může být vyslechnuta protistrana nebo její právní zástupce, a jestliže (2) žadatelův právní zástupce soudu písemně potvrdí snahu, byla-li jaká, která byla vyvinuta, aby protistrana byla upozorněna a důvody podporující jeho tvrzení, že upozornění by nebylo zapotřebí. Fed. R. Civil P. 65(b) (Federální pravidla pro civilní řízení).

Viz také Injunction; Injury (Irreparable injury; Preliminary injunction).

Temporary total disability. Dočasná totální neschopnost. Jak je používána v zákoně o dělnických náhradách, znamená neschopnost vrátit se během doby léčení nebo rekonvalescence po zranění k pevnému výdělečnému zaměstnání, které vyžaduje zručnosti nebo aktivity srovnatelné s těmi, které dotýčný zastával

předtím. Totální neschopnost, která není trvalá. Allen v. Workers' Compensation Com'r and Consolidation Coal Co., W. Va., 314 S.E.2d 401, 405. Viz také Disability; Total disability.

Temporis exceptio. Lat. Časové omezení. V kontinentálním právu spor o čas; námitka o propadnutí času v odporu proti žalobě. Odpovídá námitce o vydrženém právu nebo zákonu o promlčecích lhůtách v americkém právu.

Tempus. Lat. Čas. V kontinentálním právu a ve starém anglickém právu čas obecně. Omezený čas; sezona či období; např. *tempus personis*, čas bukvic či žaludů v lese.

Tempus continuum. V kontinentálním právu průběžné či neomezené časové období. Termín, který začíná běžet od určité události, dokonce i když ten, pro kterého čas běží, o té události neví, a ve kterém, když už jednou začal běžet, jsou všechny dny počítány jak v kalendáři následují jeden za druhým.

Tempus enim modus tollendi obligationes et actiones, quia tempus currit contra desides et sui juris contempiores. Čas je prostředkem k ničení závazků a žalob, poněvadž běží proti lenosti a těm, kdož pohrdají svými vlastními právy.

Tempus semestre. Půlroční čas. Ve starém anglickém právu období šesti měsíců či půlrok, pozůstávající ze sto osmdesáti dvou dní.

Tempus utile. Užitečný čas. V kontinentálním právu prospěšné či výhodné časové období. Termín, který počne běžet od určité události pouze tehdy, když ten, pro kterého běží, se o události dozvěděl, a v němž, když už jednou začal běžet nejsou počítány takové dny, ve kterých dotýčný nemá *exerciundi potestas*; tj. ve kterých nemůže svá práva vymáhat před soudem. Časové období, které běží užitečně; tj. nejsou v něm zahrnuty sváteční dny, ani neběží, je-li někdo v zahraničí, nebo ve službě republice, či byl zdržen nepřízní počasí. Ale ten, kdo byl zdržen nemocí, není proti jeho běhu chráněn, poněvadž běží tam, kde je právo jednat prostřednictvím zástupce, jakož i tam, kde je právo jednat osobně, a nemocný mohl delegovat svého zástupce.

Tenancy. Držba. Držba znamená podíl na nemovitosti, který přechází na nájemce a výhradní držbu na stejné úrovni jako má statkář, s výjimkou, kdy nájem dovoluje statkáři vstup a zachování jeho práva vstoupit, aby požadoval nájemné nebo prováděl opravy. Layton v. A. I. Namm & Sons, 275 A.D. 246, 89 N.Y.S.2d 72, 74, 75. Nájemná držba půdy nebo pozemku s budovami. Období nájemcovy držby. K vytvoření nájemné držby je nutné, aby nájemce získal určitou vymezenou moc a držbu pozemku s budovami. Mercantile Realty Co. v. Allen Edmonds Shoe Corporation, 263 Ky. 597, 92 S.W.2d 827, 839.

Viz také Periodic tenancy; Tenant.

General tenancy. Držba na neurčito. Držba, u níž není smlouvou mezi stranami pevně stanovena a určena doba jejího trvání.

Joint tenancy. Společná držba. Držba majetku s neomezenou dědickou posloupností, s omezenou dědickou posloupností, na doživotí, na dobu určitou nebo do odvolání, která vzniká koupí nebo postupem dvěma nebo více osobám. Společní držitelé mají jeden a tentýž podíl vzniklý jedním a tímtež postupem, začínající jed-

ním a tímž časem a držený jednou a toutéž nedělitelnou držbou. Primárním průvodním jevem společného majetku je právo dědit po spolumajiteli, podle kterého zůstává při úmrtí kteréhokoli ze společných držitelů celý majetek těm, kdo přežili, až do doby, dokud neumře poslední ze spolumajitelů.

Typ vlastnictví nemovitěho nebo movitého majetku dvěma nebo více osobami, ve kterém každá z nich vlastní nedělitelný podíl na celku spojený s právem dědit po spolumajiteli. Jednotlivé nemovité vlastnictví v majetku vlastněném dvěma nebo více osobami podle jednoho dokumentu nebo aktu. D'Ercole v. D'Ercole, D. C. Mss., 407 F. Supp. 1377, 1380. Majetek držený dvěma nebo více osobami společně, z nichž každá má individuální podíl na celku a rovné právo na jeho užívání po dobu jeho nebo jejího života. Ve věci Estelle's Estate, 593 P.2d 663, 665, 122 Ariz. 109.

Viz také *Cotenancy*.

Periodic tenancy. Viz tento termín.

Several tenancy. Výlučná či oddělená držba. Držba, která je oddělena a není vykonávána společně s jinou osobou.

Tenancy at sufferance. Viz *Tenant*.

Tenancy at will. Viz *Tenant*.

Tenancy by the entirety. Držba bezpodílového spolu vlastnictví manželů. Držba majetku jako celku. Držba, která je vytvořena mezi manželem a manželkou, při níž oba společně drží titul k celku, s právem dědit po spolumajiteli, takže po smrti některého z nich druhý přebírá celek s vyloučením dědiců zemřelého. Sams v. McDonald, 117 Ga. App. 336, 160 S.E.2d 594, 597. Je to v podstatě společný majetek (*joint tenancy*) modifikovaný teorií *common law*, že manžel a manželka jsou jednou osobou a právo dědit po spolumajiteli je převládajícím a význačným rysem každého z nich. United States v. Jacobs, III. & N. Y., 306 U.S. 363, 59 S. Ct. 551, 555, 83 L. Ed 763. Ani jedna strana nemůže převést nebo zatížit majetek bez souhlasu té druhé. Je zděděna tím z manželů, který přežil druhého, a rozluka manželství ji přeměňuje na podílové spoluvlastnictví (*tenancy in common*).

Tenancy for a period. Držba na dobu určitou, či na nějaké pevné období.

Tenancy for years. Viz *Tenant*.

Tenancy from month to month. Viz *Tenant (Tenant at will)*.

Tenancy from period to period. Držba z období do období. Pravidelně se opakující držba, která běží od měsíce do měsíce nebo od roku do roku (ačkoliv termín se obvykle vztahuje na období menší než jeden rok).

Tenancy from year to year. Tržba od roku k roku. Pravidelně se opakující držba, která běží od jednoho roku k příštím. Viz *Periodic tenancy*.

Tenancy in common. Držba podílového spoluvlastnictví. Forma vlastnictví, při které každý držitel (tj. vlastník) drží nedělitelný podíl majetku. Rozdílná od společného majetku nebo bezpodílového vlastnictví manželů; podíl držitele podílového spoluvlastnictví nekončí jeho nebo její dřívější smrtí (tj. neexistuje zde právo dědit po spolumajiteli). Předpokládáme např., že B a C získají nemovitý majetek jako rovnocenní držitelé podílového spoluvlastnictví, každý poskytl polovinu na nákupní cenu. Po dřívější smrti B přejde

jeho polovinový podíl na majetku do jeho pozůstalosti či na jeho dědice.

Podíl, při kterém je jednota v držbě, ale oddělená a rozdílné právní nároky. Souvislost existuje tam, kde majetek je držen z několika různých právních titulů při jednotnosti držby a není to majetek, ale vztah mezi osobami, pouhé vlastnické právo, které dává všem oprávnění rovnocenného užití a držby. De Mik v. Cargill, Okl., 485 P.2d 229, 233.

Viz také *Cotenancy*; *Partition*.

Tenancy in coparcenary. Spoludědická držba. Dnes pouze historické hodnoty; dříve to byla forma souběžného vlastnictví, při které byl majetek získán intestátní posoupností ženskou linií dědiců a vznikla pouze dědicým nápadem. Dnes je to upraveno pravidly o držbě v podílovém spoluvlastnictví.

Tenancy in partnership. Partnerská držba. Nemovitý majetek držený v partnerském společenství. Viz zákon „Uniform Partnership Act“, § 25.

Tenant. Držitel, nájemce. V nejširším smyslu ten, kdo drží pozemky či budovy jakýmkoli druhem práva nebo právního titulu, ať už jde o majetek v dědické posoupnosti, na doživotí na dobu určitou, do odvolání či jinak. V užším smyslu, ten, kdo drží pozemky druhého; ten, kdo dočasně užívá a drží nemovitý majetek, jehož vlastníkem je jiná osoba (nazývaná statkář [landlord, což znamená také lenní pán, *pozn. překl.*]); doba a podmínky jeho držby jsou obvykle zakotveny v dokumentu nazývaném smlouva o pronájmu. Někdo, kdo užívá půdu nebo pozemky s budovami, patřící druhému, v podřízenosti právnímu titulu toho druhého a s jeho výslovným nebo předpokládaným souhlasem. Někdo, kdo najal půdu a platí za to buď penězi nebo částí úrody nebo něčím rovnocenným.

Viz také *Holdover tenant*; *Lessee*; *Tenancy*.

Feudal law. Feudální právo. Ten, kdo má držbu od druhého (který se nazývá lenní pán), za nějakou službu; jako za věrnost nebo za nájemné.

Joint tenants. Společní držitelé. Dvě nebo více osob, kterým byly uděleny pozemky nebo budovy do držby: dědičné s posoupností v neomezené řadě nebo s neomezenou posoupností v řadě přímé, na doživotí, na dobu určitou nebo do odvolání. Osoby, které vlastní pozemky na základě společného právního titulu vzniklého výslovně jednou a toutéž smlouvou nebo vůlí. Společní držitelé mají jeden a tentýž podíl, vznikající jedním a tímž postupem, začínající v jednom a témže čase a držený v jedné a téže nedělitelné držbě. Viz také *Tenancy (Joint tenancy)*.

Land tenant. Viz toto heslo.

Prime tenant. Původní nájemce. Obchodní nebo profesionální nájemce s vybudovanou reputací, který pronajímá hlavní a obvykle nejvíce preferovaný prostor v kancelářských budovách, nákupních střediscích atd. Takový typ držitele je důležitý v zajišťování financování staveb a při získávání dalších kvalitních nájemců.

Quasi tenant at sufferance. Kvazinájemce po vypršení lhůty. Pachtýř, který pokračuje v držbě po skončení původního nájmu a jemuž dědic majitele dovolil, aby v ní pokračoval i po vypršení lhůty.

Sole tenant. Jediný držitel. Ten, kdo drží pozemky pouze svým vlastním právem, aniž by s ním byla spojena nějaká jiná osoba.

Tenant at sufferance. Držitel po uplynutí nájmu. Taková držba vzniká, jestliže ten, kdo se ujal držby majetku zákonným titulem v ní protiprávně pokračuje po skončení svého práva či nároku. Warehouse Distributors, Inc. v. Prudential Storage & Van Corp., 208 Va. 784, 161 S.E.2d 86, 89. Nemá ani majetek, ani nárok, pouze holou držbu bez práva a nezákonně a v ní zůstává bez souhlasu majitele a není oprávněn dát výpověď a je holým uživatelem, vůči kterému majitel dluží pouze povinnost neškodit mu bezohledně a záměrně. Welch v. Rice, 61 Wyo. 511, 159 P.2d 502, 506, 509.

Tenant at will. Držitel do odvolání. Ten, kdo je držitelem pozemků a budov se svolením majitele či statkáře, ale bez pevného termínu. Charakteristikami držby do odvolání, ať už vznikla výslovnou smlouvou nebo jako důsledek práva, jsou neurčitá doba trvání a právo každé strany skončit ji vlastní výpovědí. Myers v. East Ohio Gas Co., 51 Ohio St.2d 121, 5 O.O.3d 103, 364 N.E.2d 1369, 1372.

Tenant a volente. Pr. Fr. Držitel do odvolání.

Tenant by copy of court roll. (Krátké „tenant by copy“.) Zastaralý název pro držitele nájemního statku.

Tenant by the curtesy. Držitel z laskavosti. Ten, kdo se po smrti své ženy ujal pozůstalostního majetku, když měl s ní živě narozeného a zdědění jejího majetku schopného potomka, a drží pozemky a budovy do konce svého života.

Tenant by the manner. Držitel svým způsobem. Ten, kdo má menší majetek, než je dědičný pozemkový majetek, který zůstává v čekatelství. Je tak nazýván proto, poněvadž při ospravedlnění obstavek a jiných žalobách se speciálně ukazuje, jakým způsobem je držitelem půdy, na rozlišení od *veray tenant* (skutečného držitele), který je jednoduše nazýván „tenant“ (držitel).

Tenant for life. Doživotní držitel. Ten, kdo drží pozemky či budovy do konce svého vlastního života nebo do konce života jiné osoby (v tomto případě je nazýván „*pur auter vie*“ [*pro jiného*]), nebo pro více živých než je jeden.

Tenant for years. Držitel na dobu určitou. Ten, kdo dočasně užívá a drží pozemky nebo budovy, které mu nepatří, na základě nájmu nebo převodu pronájmu poskytnutého mu vlastníkem na určité časové období, např. na rok nebo stanovený počet let.

Tenant from year to year. Držitel z roku na rok. Ten, kdo drží pozemky nebo budovy v pronájmu od druhého, kde nebyl uveden určitý termín, ale bylo vyhrazeno roční nájemné. Ten, kdo pokračuje v držbě po skončení pronájmu na dobu určitou, se souhlasem daným buď výslovně nebo nepřímou. Viz také *Tenancy*.

Tenant in capite. Nejvyšší držitel. Ve feudálním a starém anglickém právu hlavní držitel; ten, kdo je držitelem bezprostředně pod králem, právem jeho koruny a důstojnosti. 2 Bl. Comm 60.

Tenant in common. Držitel v podílové držbě. Držitelé, kteří drží tutéž půdu společně na základě různých a odlišných právních titulů v jednotné držbě, poněvadž nikdo z nich nezná svůj výlučný osobní podíl, a proto zastávají držbu nerozděleně. Tam, kde dvě nebo více osob drží tutéž půdu s podíly, které vznikly podle různých právních titulů nebo z téhož titulu, ale v rozličných časových údobích, nebo které byly uděleny se stanoveným ohraničením znamenajícím, že příjematelům jsou

vymezeny rozdílné podíly. Viz také *Tenancy (Tenancy in common)*.

Tenant in dower. Držitelka vdovského podílu. Tento stav vzniká, když se manžel nějaké ženy ujme nějaké pozůstalosti a umře; v tomto případě žena obdrží třetinu všech pozemků a budov, kterých se takto ujal v kterémkoli čase během doby, kdy nad ní držel ochrannou ruku, aby je držela do konce svého života jako vdovské věno. 2 Bl. Comm. 129.

Tenant in fee—simple. (or *tenant in fee*). Držitel dědičného majetku s neomezenou dědičnou posoupností. Ten, kdo má držbu pozemků, budov či pozůstalosti pro sebe a své dědice, navždy, obecně, absolutně a jasně; bez povinnosti uvádět dědice, což je ponecháno jeho libovůli nebo dispozici zákona.

Tenant in severalty. Výlučný držitel. Ten, kdo drží půdu a budovy pouze ve svém vlastním právu, aniž by s ním byla spojena jakákoli další osoba pokud jde o podíl na jeho majetku. 2 Bl. Comm. 179.

Tenant in tail. Držitel dědičného majetku s omezenou dědičnou posoupností. Ten, kdo drží dědičný majetek s omezenou dědičnou posoupností, tj. majetek, který podle dokumentu, jímž byl vytvořen, je omezen na některé zvláštní dědice, s vyloučením ostatních; jako pro dědice z jeho těla nebo pro mužské nebo ženské dědice z jeho těla.

Tenant in tail ex provisione viri. Držitel dědičného majetku s omezenou dědičnou posoupností, jmenovaný *ex provisione viri*. Případ, kdy vlastník pozemků, při svatbě nebo před svatbou dá pozemky připsat sobě a své ženě a dědicům počatým jimi dvěma a potom umře; žena jako osoba, která přežila, se stává držitelem manželových pozemků v důsledku manželova ustanovení (*ex provisione viri*). Původně mohla nepřipustit držbu majetku podle omezené dědičné posoupnosti, v níž by měla postavení jako kterýkoli druhý oprávněný dědic; avšak úmyslem manžela spíše bylo postarat se o ni během jejího vdovství a ne aby bránila svým dětem v jejich dědictví; možností tak činit byla brzy zbavena zákonem 32 Hen. VII., c. 36.

Tenant of the demesne. Vazal středního pána. Ten, kdo získal držbu od středního pána; případ, kde A. je nájemcem B., a C. je nájemcem A. B. je vrchním pánem, A. je středním pánem a C. je nájemcem od středního pána, zvaným *tenant of the demesne*.

Tenant paravaile. Podleník. Podnájemce půdy; to jest nájemce nájemce; ten, kdo získal držbu od středního pána.

Tenants by the verge. Nájemníci s prutem v ruce. Jsou to nájemníci téhož druhu jako držitelé nájemního statku (*tenants by copy of court roll* [tj. *copyholders*]). Ale důvod, proč byli nazýváni „nájemníci s prutem v ruce“ („*tenants by the verge*“) je ten, že když postupovali své propachtované nemovitosti do rukou jejich pána, aby je používal někdo druhý, měli ve své ruce malý prut (podle zvyku), který odevzdávali hospodářskému správci nebo šafáři, a hospodářský správce nebo šafář tomu druhému podle zvyku odevzdal tentýž nebo jiný prut na znamení, že se ujímá držby; a z této příčiny byli nazýváni „nájemníci s prutem v ruce“, ale neměli na to jiný důkaz (majetkový knihovní zápis), kromě držby nájemního statku samé.

Tenant to the precipe. Držitel v předstihu. Před anglickým zákonem o pokutách a náhradách, jestliže byla

nějaké osobě postoupena na doživotí půda, jejíž budoucí držba měla přejít na jinou osobu podle omezené dědické posloupnosti, tento čekatel na budoucí držbu nebyl schopen takovému odkazu zabránit bez souhlasu držitele na doživotí, poněvadž obvyklá náhrada může být povolena jen se souhlasem toho, kdo drží půdu. V takovém případě, jestliže si držitel na doživotí přál spolupůsobit v bránění fideikomisnímu odkázání majetku, postoupil obvykle majetek, který mu byl postoupen na doživotí některé jiné osobě, aby náhrada mohla být dána přednostně druhému, který byl proto nazýván „držitel v předstihu“ (tenant to the praecipe).

Tenantable repair. Rekonstrukce. Taková oprava, která uvede dům i s příslušenstvím nebo okolím do stavu, který je vhodný pro současné bydlení.

Tenant—right. Právo držitele. V Anglii právo držitele či nájemce při ukončení držby na zaplacení nevyčerpaných zlepšení staveb a výnosnosti půdy, která provedl během své držby. Toto právo se nyní řídí zákonem „Agricultural Holdings Act“ z roku 1986.

Tenant's fixtures. Zařízení patřící držiteli. Tato fráze znamená věci, které jsou připevněny jako vlastní nemovitost k pronajmutým budovám s příslušenstvím, ale které může nájemce odpojit a odvézt, za předpokladu, že tak činí ve vhodnou dobu.

Tencon. Pr. Fr. Svár; hádka.

Tend. Klonit se. Mít sklon; vztahovat se, přispívat nebo přispívat do určitého stupně nebo určitým způsobem nebo mít větší či menší vztah nebo účinek; být řízen k nějakému konci, cíli nebo účelu; mít tendenci vědomou nebo nevědomou k nějakému konci, cíli nebo účelu. Rogers v. State, 122 Tex. Cr. R. 331, 54 S.W.2d 1010, 1012.

Ve starém anglickém právu nabízet čili oferovat.

Tender. Nabídka. Nabídka peněz. Akt, kterým někdo předkládá a nabízí osobě, která proti němu uplatňuje nárok nebo požadavek, peněžní obnos, který považuje a připouští za patřičný pro uspokojení takového nároku nebo požadavku, bez jakékoli výhrady nebo podmínky. Je-li termín použit při rozhodování, zda jedna strana může vystavit druhou porušení kontraktu pro poruchu v plnění, znamená připravenost a ochotu plnit v případě souběžného výkonu druhé strany, podle svých současných schopností a tuto připravenost oznámit druhé straně. Monroe St. Properties, Inc. v. Carpenter, C. A. Ariz., 407 F.2d 379, 380. Podstatnou charakteristikou tendru je bezpodmínečná nabídka provést, spojená s prokázanou schopností ji splnit a vyrobit to, co je v tendru nabízeno. Collins v. Kingsberry Homes Corp., D. C. Ala., 243 F. Supp. 741, 744.

Při vypořádání podle dohody o prodeji, prodejce nabízí vyhotovenou smlouvu kupujícímu, který nabízí zbytek nákupní ceny prodejci.

Skutečná nabídka peněz, na rozdíl od pouhého návrhu ji nabídnout. Proto pouhý písemný návrh proplatit penězi, aniž by hotovost byla nabídnuta, není „tender“.

Tender, ačkoliv je obvykle používán ve spojení s nabídkou platit penězi, je vhodně používán ve spojení s nabídkou reality nebo výkonu povinnosti jinak než placením penězi.

Tender, v procesu podle common law, je odpověď obžalovaného, že byl vždy připraven zaplatit požadovaný dluh a že před zahájením řízení to nabízel žalobci, a že nyní to přináší na soud, připraven mu zaplatit, atd.

Legal tender (zákonné platidlo) je ten druh drobných mincí, peněz nebo oběžných prostředků, který je ze zákona věřitel nucen přijmout na zaplacení svého dluhu, když je dlužníkem nabídnut ve správném obnosu. Viz také Legal tender.

Viz také Legally sufficient tender.

Tender of issue. Nabídka zakončení. V procesu podle common law formulace, kterými strana nabízí postoupit otázku na ni vznesenou vhodnému způsobu rozhodnutí. Obvyklá nabídka obžalovaného na zakončení nějakého faktu je vyjadřována slovy „a z toho se on sám dává vůči zemi“ („and of this he puts himself upon the country“).

Tender of delivery. Nabídka dodávky. Nabídka dodávky vyžaduje, aby prodejce dal a držel odpovídající zboží k dispozici kupujícího a přiměřeně ho o tom uvědomil, aby ten mohl dodávku přijmout. Způsob, čas a místo pro dodávku jsou určovány dohodou a článkem 2 Jednotného obchodního zákoníku. Viz U.C.C. § 2—503 (Jednotný obchodní zákoník). Nabídka znamená takový výkon u nabízející strany, který staví druhou stranu do pozice nedodržení závazku, jestliže neuspěje postupovat určitým způsobem. U.C.C. § 2—503, Comment 1.

Tender offer. Veřejná nabídka. Veřejné oznámení společnosti nebo jedince udávající, že zaplatí cenu vyšší než je běžná tržní cena za akcie společnosti, kterou si přeje získat nebo nad kterou chce převzít kontrolu, které mu budou „nabídnuty“. Nabídka koupit akcie, kterou se nějaká společnost obrací přímo na akcionáře druhé společnosti, někdy s uvedením minimálního nebo maximálního množství, které nabízející akceptuje, sdělovaná akcionářům prostřednictvím veřejného oznámení v novinách a (jestliže nabízející může získat seznam akcionářů, což není časté, pokud to není přátelská nabídka) poštou všem akcionářům podle seznamu, s cílem získat kontrolu nad druhou společností. Taková nabídka nákupu je používána jako pokus obejít management druhé společnosti, který se proti takovému získání společnosti staví.

Veřejné nabídky jsou jedním z více typů technik statutárního převzetí a jsou upraveny federálním a státními zákony o cenných papírech; např. Williams Act § 14(e), 15 U.S.C.A. § 78n(e) (Anotovaný zákoník USA. Viz také Leveraged buyout; Saturday night special; Takeover bid.

Tender of performance. Nabídka výkonu. Nabídka výkonu, která je obvykle nutná, aby smluvní strana, která je v prodlení, mohla být učiněna zodpovědnou za porušení smlouvy. Viz také Tender.

Tender years doctrine. Doktrína útlého věku. Podle této doktríny soudy obvykle ukládají opatrování dětí útlého věku matce, pokud není shledána k tomu nezpůsobilou. Saunderson v. Saunderson, Ala. Civ. App., 379 So.2d 91, 92. V mnoha státech (US) byla tato doktrína zrušena zákonem, např. N. Y. Dom. Re. L. 240 nebo soudními rozhodnutími, např. Arnold v. Arnold, 95 Nev. 951, 604 P.2d 109.

Tenement. Obydlí, propachtovaná nemovitost. Tento termín je ve svém obecně přijatém běžném významu aplikován pouze na domy a ostatní budovy, ale ve svém původním vlastním a právním významu znamená cokoliv, co může být drženo, za předpokladu, že je to trvalé povahy, ať už by šlo o něco, co je hmotné a vnímatelné, nebo o něco, co má nehmotný, pouze myšlenkový,

teoretický, charakter. Tak *liberum tenementum* svobodná držba či svobodné manství není aplikovatelné pouze na půdu nebo jiné pevné předměty, ale také na úřady, pachtu, právo společného užívání, právo obsazovat církevní úřad, právo provozovat (licence), šlechtice, atd. V common law „tenements“ zahrnují pozemky a jiná dědictví, která mohou být držena jako svobodná držba a pachtu. Wood v. Galpert, Ohio Com. Pl., 199 N.E.2d 900, 901.

Dominant tenement. Panující pozemek. Pozemek, pro jehož užitek či jehož výhodou je, že k němu existuje či je užívána nějaká služebnost.

Servient tenement. Sloužící pozemek. Pozemek, zatížený břemenem služebnosti, která existuje pro nebo je užívána jiným pozemkem. Viz Easement.

Tenement house. Činžovní dům. Budova s byty s nízkým nájemným, obvykle ve špatném stavu, splňující pouze minimálně, pakliže vůbec, bezpečnostní a zdravotní podmínky.

Tenemental land. Propachtovaná půda. Půda rozdělená lenním pánem mezi nájemce na rozdíl od pozemků a statků, které držel sám pro sebe a své sloužící.

Tenementis legatis. Starobylý příkaz ukládaný městu Londýnu nebo jakékoli jiné korporaci (kde byl starý zvyk, že bylo možné odkazovat poslední vůlí pozemky a budovy, jakož i zboží a movitosti), vyslechnout a rozhodnout jakýkoli spor, který se toho týkal.

Tenendum. Lat. V držení, drženo. Bylo používáno k označení lenního pána, který měl půdu držet, a způsobu, kterým měl držbu vykonávat, ale poněvadž veškeré způsoby svobodné držby majetku byly změněny na držby podmíněné určitými lenními povinnostmi, výraz *tenendum* se už nepoužívá a je proto vklouben do výrazu *habendum*, — „mít a držet“.

Tenens. Držitel, nájemce; obžalovaný ve věcné žalobě.

Tenentibus in assisa non onerandis. Writ, který byl dříve vydáván tomu, komu disseisor (tj. někdo, kdo neoprávněně zbaví druhého držby, pozn. překl.). odcizil půdu, z níž vyhnal jiného, že nemá působit nesnáze soudním jednáním, jestliže „disseisor“ měl něco, čím je mohl uspokojit.

Tenere. Lat. V kontinentálním právu držet; držet pevně; mít v držení; zadržet, podržet si.

Ve vztahu k doktríně o držbě vyjadřuje tento termín pouze fakt manuálního zadržetí, či osobní držby jakéhokoli předmětu, aniž by se týkal právního podkladu; zatímco *habere* (a zvláště *possidere*) znamená vykonávat držbu zákoným nárokem; tj. občanskoprávní držba na rozdíl od pouhé fyzické držby.

Teneri. Latinský název klausule v obligaci, kterou dlužník vyjadřuje že je „povinován a pevně zavázán“ věřiteli, jeho dědicům, atd.

Tenet; tenuit. Lat. drží; držel. V latinské formě žaloby o zrušení proti nájemci, uvádějí tato slova obvinění držby. Jestliže pacht ještě existoval a bylo sledováno znovunabytí půdy, bylo použito první slovo (a žaloba se označovala jako „in the *tenet*“). Jestliže držba již skončila, byl použit druhý termín (žaloba byla označena jako „in the *tenuit*“) a usilovala pouze o odškodnění.

Tenheded, or tienheofed. Ve starém anglickém právu děkan.

10—K. Zpráva 10—K. Název roční finanční zprávy, kterou vyžaduje komise SEC (Securities and Exchange Commission [Komise pro burzy cenných papírů]) od takřka všech veřejných korporací. Tato zpráva obsahuje více informací, než výroční zpráva pro akcionáře. Korporace musí zasílat kopii 10—K těm akcionářům, kteří ji požadují. Viz také 10—Q.

Tenementale. Počet deseti mužů, tento počet byl v době Sasů nazýván „decenary“ (což byl okres o deseti rodinách svobodných občanů, pozn. překl.) a deset decenarií tvořilo jednu „hundred“ (obvod o sto rodinách svobodných občanů pozn. překl.). Také poplatek nebo příspěvek, placený Koruně, pozůstávající ze dvou šilinků za každý plowland (plošná míra orné půdy pozn. překl.).

Tenne. Termín heraldiky, znamenající oranžovou barvu. V rytinách by měla být reprezentována čarami v kosmém pruhu, kříženými jinými způsoby pruhů. Heroldové, kteří popisovali erby jmény nebeských těles, ji nazývali „hlava Draka“ a ti, kdo používají klenoty, „červenohnědá“. Je to jedna z barev nazývaných „napouštěcí“.

Tennessee Valley Authority (TVA). Vládou vlastněná korporace, která vede jednotný program rozvoje zdrojů pro zvýšení ekonomického růstu v oblasti Údolí řeky Tennessee. Program aktivit korporace zahrnuje kontrolu záplav, rozvoj navigace, výrobu elektrické energie, vývoj umělých průmyslových hnojiv, zlepšení rekreace a rozvoj lesnictví a divoké lovné zvěře. Zatímco její energetický program je finančně programem, který se financuje sám, jsou ostatní programy primárně financovány částkami povolovanými Kongresem.

Tenor. Termín používaný v soudním procesu k označení toho, že je vydána přesná kopie. „Tenor“, ve sporu o písemný dokument, znamená, že jsou vyznačena důležitá slova. Neznačená to „obsah“, ale je to pouze ekvivalent k „podstatě“.

Vyznačením důležitých slov ve smlouvě nebo jiném písemném dokumentu je naznačena věc, kterou obsahuje, v souladu s jejím přesným smyslem a významem.

V procesu u Kancléřského soudu. Ověřená kopie záznamů jiných soudů postoupených kancléřskému soudu na základě žádosti o předložení spisů.

Tenore indictamenti mittendo. Writ, kterým si vyžadoval Soud Královny lavice záznam formální žaloby a následného procesu od jiného soudu.

Tenore praesentium. Znění této listiny; tj. věc v ní obsažená nebo spíše její smysl a význam.

Tenor est qui legem dat feudo. Je to smysl [feudálního převodu majetku], který reguluje jeho efekt a rozsah.

10—Q. Čtvrtletní zpráva, která musí Komisi pro burzy cenných papírů (Securities and Exchange Commission) podávat každá společnost, s jejímiž cennými papíry se obchoduje na národních i mezinárodních trzích. Viz také 10—K.

Tenseriae. Druh starobylé daně nebo vojenské válečné daně.

Tentative trust. Viz Trust (*Totten trust*).

Tenterden's Act. V anglickém právu zákon 9 Geo. IV, c. 14, který má své jméno od lorda Tenterdena, jenž jeho uzákonění prosadil, a který je rozšířením zákona o podvodech a vyžaduje snížení smluv o psaní na zakázku.